Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część XII.

wydana i rozesłana w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 25. Stycznia 1850,
w wydaniu dwujęzykowem: 23. Marca 1850.

19.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 18. Stycznia 1850,

działające dla wszystkich krajów koronnych,

o uorganizowaniu żandarmeryi.

Stosownie do zarysów względem utworzenia żandarmeryi dla cesarstwa najwyższą rezolucyą z dnia 8. Czerwca 1849. uchwalonych, na najpoddańszy wniosek ministrów spraw wewnętrznych i wojny i za doradą Rady ministrów raczył Najjaśniejszy Pan najwyższą rezolucyą z dnia 18. Stycznia 1850. prowizoryczną organiczną ustawę o żandarmeryi usankcyonować, wykazy stanu i kosztów zatwierdzić, a ministrowi spraw wewnętrznych zgodnie z ministrami wojny i finansów do niezwłocznego wprowadzenia wszelkich środków polecenie dać, aby żandarmerya w jak najkrótszym czasie w potrzebnej ilości zebraną, należycie wprawioną i w wykonanie wprowadzoną została.

W skutek najwyższego rozkazu prowizoryczna ustawa o żandarmeryi w austryackiem cesarstwie niniejszem wydaje i powszechnie obwieszcza się.

Bach m. p.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XII. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Ausgabe am 25. Jänner 1850,
in der gegenwärtigen Doppelausgabe am 23. März 1850.

19.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 18. Jänner 1850,

wirksam für alle Kronländer,

über die Organisirung der Gensd'armerie.

In Gemässheit der mit der allerhöchsten Entschliessung vom 8. Juni 1849 genehmigten Grundzüge über die Errichtung einer Gensd'armerie für das Kaiserreich haben Seine Majestät über alleruntertänigsten Vortrag des Ministers des Innern und des Krieges und über Einrathen des Ministerrathes mit der allerhöchsten Entschliessung vom 18. Jänner 1850 das provisorische organische Gesetz der Gensd'armerie zu sanctioniren, die Standes- und Kostenausweise zu genehmigen, und den Minister des Innern, im Einvernehmen mit den Ministern des Krieges und der Finanzen die unverzügliche Einleitung aller Vorkehrungen aufzutragen geruht, damit die Gensd'armerie in der kürzesten Zeit in der erforderlichen Anzahl aufgebracht, gehörig eingeübt und in Wirksamkeit gesetzt werde.

Dem allerhöchsten Auftrage zufolge wird hiemit das provisorische organische Gesetz der Gensd'armerie in dem österreichischen Kaiserstaate erlassen und allgemein kundgemacht.

Bach *m. p.*

Spis treści

prowizorycznych organicznych ustaw o żandarmeryi w cesarstwie austryackiem.

Przeznaczenie żandarmeryi:

Rozdział I.

Stan i rozdzielenie żandarmeryi.

Rozdział II.

Przyjęcie do żandarmeryi i posunięcie na wyższe stopnie służbowe.

Rozdział III.

Obowiązki służbowe żandarmeryi i objętość jej działania, tudzież jej stosunki do władz.

Inhalts - Verzeichniss

der provisorisch-organischen Gesetze der Gensd'armerie in dem österreichischen Kaiserstaate.

Bestimmung der Gensd'armerie:

I. Capitel.

Stand und Vertheilung der Gensd'armerie.

II. Capitel.

Aufnahme in die Gensd'armerie, Beförderung zu höheren Dienststufen.

III. Capitel.

Dienstesobliegenheiten der Gensd'armerie und Umfang ihrer Wirksamkeit, dann ihre Verhältnisse zu den Behörden.

Rozdział IV.

O wykonywaniu otrzymanych rozkazów, o postępowaniu w służbie, o użyciu broni, i o nietykalności żandarma i wiarogodności jego zeznania.

Rozdział V.

Zakres działania inspektora żandarmeryi, oficerów i podoficerow; ich stosunek do władz cywilnych, sztab pułku i skrzydło rezerwowe.

Rozdział VI.

Stosunki żandarmeryi do wojska.

Rozdział VII.

Należytości tak pieniężne jak w naturze, umieszczenie, udzielanie pensyi i opatrzenie inwalidowe oficerów i ludzi tudzież wdów i sierot.

Rozdział VIII.

Administracya ekonomiczna.

IV. Capitel.

Von der Vollziehung der erhaltenen Aufträge, von dem Benehmen im Dienste, von dem Waffengebrauche und von der Unverletzbarkeit des Gensd'arme und der Glaubwürdigkeit seiner Aussagen.

V. Capitel.

Wirkungskreis des Gensd'armerie-Inspecteurs, der Officiere und Unterofficiere, deren Verhältniss zu den Civilbehörden, Regimentsstab und Depotflügel.

VI. Capitel.

Verhältniss der Gensd'armerie zum Militär.

VII. Capitel.

Geld- und Naturalgebühren, Unterkunft, Pensions- und Invaliden-Versorgung der Officiere und Mannschaft, sowie der Witwen und Waisen.

VIII. Capitel.

Oekonomische Verwaltung.

Rozdział IX.

Kary i nagrody.

Rozdzieł X.

Adjnstowanie, remontowanie.

Rozdział XI.

Przeznaczenie żandarmeryi we wojnie.

Prowizoryczna organiczna ustawa

o

żandarmeryi w cesarstwie austryackiem.

Przeznaczenie żandarmeryi.

Żandarmerya (straż bezpieczeństwa krajowego) utwarza się dla wszystkich krajów koronnych cesarstwa austryackiego jako wojskowo-uorganizowane ciało strażne.

Żandarmerya przeznaczoną jest publiczne bezpieczeństwo, spokojność i porządek w każdym kierunku utrzywać, grożącym naruszeniom tychże i wszelkim prawa przestąpieniom wedle możności zapobiedz, tymże przeszkodzić, lub też, gdyby przecież nastąpiły, przywrócenie prawnego stanu i pojmanie burzycieli spokojności lub przestępców prawa uskutecznić; nakoniec wykonanie rozporządzeń zwierzchniczych wspierać, a ogólnie wszelkie owe środki bezpieczeństwa przeprowadzić, jakie w niniejszej ustawie i służbowej dla żandarmeryi instrukcyi jako szczególne jej powinności naznaczono.

Rozdział I.

Stan i rozdzielenie żandarmeryi.

§. 1.

Stan i rozdzielenie.

Żandarmerya część składową ces. krol. armii stanowi, wszelkich wojsku przynależących odznaczeń używa, jurysdykcyi wojskowej podlega i pod względem różnych krajów koronych na odpowiedną ilość pułków wedle bieżących liczb, każdy w ilości koło 1000 ludzi, dzieli się.

Pułki żandarmeryi podług krajów koronnych następującym sposobem rozdzielają i następującemi numerami oznaczają się:

Nr.	1	dla Austryi powyżej i poniżej Ensu i dla Solnogrodu . .	1 pułk
„	2	„ Czech	1 „
„	3	„ Morawii i Szląska	1 „
„	4	„ Galicyi z Bukowiną i okręgiem Krakowskim	1 „
„	5, 6, 7	„ Węgier	3 pułki
„	8	„ Siedmiogrodu	1 pułk
„	9	„ Wojewodyny	1 „
„	10	„ Kroacyi i Slawonii	1 „
„	11	„ Illiryi	1 „
„	12	„ Styryi	1 „
„	13	„ Tyrolu i Vorarlbergu	1 „
„	14	„ Lombardyi	1 „
„	15	„ Weneckich prowincyi	1 „
„	16	„ Dalmacyi	1 „
		Razem . .	16 pułków.

Provisorisches organisches Gesetz

der

Gensd'armerie in dem österreichischen Kaiserstaate.

Bestimmung der Gensd'armerie.

Die Gensd'armerie (Landessicherheitswache) wird für alle Kronländer des österreichischen Kaiserstaates als ein militärisch-organisirter Wachkörper errichtet.

Sie ist bestimmt, die öffentliche Sicherheit, Ruhe und Ordnung nach jeder Richtung hin aufrecht zu erhalten, drohenden Störungen derselben und Gesetzesübertretungen jeder Art nach Möglichkeit zuvor zu kommen, sie zu hindern, oder wenn sie dennoch stattfänden, die Wiederherstellung des gesetzlichen Zustandes und die Zustandebringung der Ruhestörer oder Gesetzesübertreter zu bewirken; endlich die Vollziehung der obrigkeitlichen Anordnungen zu unterstützen, und überhaupt alle jene Sicherheitsmassregeln zur Ausführung zu bringen, welche in diesem Gesetze und der Dienstes-Instruction der Gensd'armerie als ihre besonderen Obliegenheiten bezeichnet sind.

I. Capitel.

Stand und Vertheilung der Gensd'armerie.

§. 1.

Stand und Vertheilung.

Die Gensd'armerie bildet einen Bestandtheil der k. k. Armee, geniesst alle dem Militär zukommenden Auszeichnungen, untersteht der Militärgerichtsbarkeit, und wird mit Rücksicht auf die verschiedenen Kronländer in eine entsprechende Anzahl von Regimenter nach fortlaufenden Zahlen, jedes in der Stärke von ungefähr 1000 Mann getheilt.

Die Gensd'armerie-Regimenter werden nach den Kronländern in folgender Art vertheilt und mit nachstehenden Nummern bezeichnet:

Nr. 1,	für	Oesterreich ob und unter der Enns und Salzburg . .	1	Regiment
„ 2	„	Böhmen	1	„
„ 3	„	Mähren und Schlesien	1	„
„ 4	„	Galizien mit der Bucowina und dem Krakauer Gebiete	1	„
„ 5, 6, 7	„	Ungarn	3	„
„ 8	„	Siebenbürgen	1	„
„ 9	„	die Woiwodina	1	„
„ 10	„	Croatien und Slavonien	1	„
„ 11	„	Illyrien	1	„
„ 12	„	Steiermark	1	„
„ 13	„	Tirol und Vorarlberg	1	„
„ 14	„	die Lombardie	1	„
„ 15	„	die venetianischen Provinzen	1	„
„ 16	„	Dalmatien	1	„
		Zusammen . . .	16	Regimenter.

§. 2.

Podział oficerów na sztabowych i wyższych, dalej nazwiska i ustanowienie poddziałów.

Każdy pułk pod dowództwem pułkownika lub podpułkownika stoi, któremu z reguły dwaj oficerowie sztabowi przydani są, i zawiera zasadzającą się na administracyjnym podziale kraju potrzebną ilość pierwszych i drugich rotmistrzów, nad- i podporuczników, wachmistrzów, kapralów i wice-kapralów, dalej żandarmów konnych i piechotnych.

Pułk za zwyczaj na szwadrony dzieli się, każdy szwadron na dwa samodzielne skrzydła, każde skrzydło na kilka cugów, każdy cug na kilka sekcyi, każda sekcya na kilka kapralstw i pojedyncze posterunki.

Ilość takowych poddziałów stosuje się do różności stosunków krajowych, aczkolwiek za prawidło służyć ma, że kapralstwo nie mniej jak 5, a nie więcej jak 8, posterunek nie mniej jak 3, a nie więcej jak 4 ludzi oprócz dowodzącego podoficera liczyć może.

§. 3.

Stosunek pułków do inspekcyi jeneralnej.

Pułki żandarmeryi pod głównem przewodnictwem jenerała-inspektora stoją, siedlisko swe we Wiedniu mającego.

Rozdział II.

Przyjęcie do żandarmeryi i posunięcie na wyższe stopnie służbowe.

§. 4.

Sposób przyjęcia i czas służby.

Żandarmerya otrzymuje swych ludzi z reguły i szczególniej przez przeniesienie ze stanu ces. król. armii.

Wyjątkowo także i wystąpionym wojskowym, ludziom ze stanu prywatnego, z uzbrojonych ciał dozoru co do dochodów niestałych i z gminnej straży bezpieczeństwa, przyjęcie do żandarmeryi dozwolonem będzie.

Czas służby ten sam, jak przy innem ces. król. wojsku.

W szczególnych atoli przypadkach komendanci pułkowi upoważnieni są, z zaciągać się mającymi lub z pojedynczymi już służbującymi żandarmami względem trwania służby osobne zawierać układy pod warunkami przyjęcia powszechnie przepisanemi, przy czem jednak za regułę służy, iż przynajmniej dziesięcioletnie służby trwanie ustanowić się winno.

§. 5.

Warunki przyjęcia.

Do przyjęcia do żandarmeryi potrzebne są własności następujące:

a) posiadanie obywatelstwa państwa austryackiego;

b) wiek między 24 a 36 laty;

§. 2.

Eintheilung der Stabs- und Oberofficiere, dann Benennung und Aufstellung der Unterabtheilungen.

Jedes Regiment wird von einem Obersten oder einem Oberstlieutenant commandirt, welchem in der Regel zwei Stabsofficiere beigegeben sind, und enthält die durch die administrative Landeseintheilung bedingte nöthige Anzahl von ersten und zweiten Rittmeistern, Ober- und Unterlieutenants, Wachtmeisters, Corporals und Vicecorporals, dann Gensd'armes zu Pferd und zu Fuss.

Das Regiment theilt sich in der Regel in Escadronen, jede Escadron in zwei selbständige Flügel, jeder Flügel in mehrere Züge, jeder Zug in mehrere Sectionen, jede Section in mehrere Corporalsschaften und einzelne Posten.

Die Stärke dieser Unterabtheilungen richtet sich nach der Verschiedenheit der Landesverhältnisse, doch hat als Regel zu dienen, dass eine Corporalsschaft nicht unter 5 und nicht über 8 Mann, ein Posten nicht unter 3 und nicht über 4 Mann ausser dem befehlenden Unterofficier zählen darf.

§. 3.

Verhältniss der Regimenter zur General-Inspection.

Die Regimenter der Gensd'armerie stehen unter der Oberleitung eines General-Inspectors, welcher in Wien seinen Sitz hat.

II. Capitel.

Aufnahme in die Gensd'armerie und Beförderung zu höheren Dienststufen.

§. 4.

Art der Aufnahme und Dienstzeit.

Die Gensd'armerie erhält ihre Mannschaft in der Regel und vorzüglich durch Transferirung aus dem Stande der k. k. Armee.

Als Ausnahme von der Regel kann auch ausgetretenen Militärs, Leuten aus dem Privatstande, aus den bewaffneten Körpern der Gefällenaufsicht und der Gemeinde - Sicherheitswache, die Aufnahme in die Gensd'armerie zugestanden werden.

Die Dienstzeit ist dieselbe wie bei dem übrigen k. k. Militär.

In Einzelnfällen jedoch werden die Regiments-Commandanten ermächtiget, mit den zu assentirenden oder mit einzelnen bereits dienenden Gensd'armes in Beziehung auf die Dienstdauer besondere Uebereinkommen unter den allgemein vorgezeichneten Aufnahmsbedingungen zu schliessen, wobei jedoch als Regel gilt, dass mindestens eine zehnjährige Dienstdauer festgesetzt werden soll.

§. 5.

Aufnahmsbedingungen.

Zur Aufnahme in die Gensd'armerie sind folgende Eigenschaften erforderlich:

a) Besitz der österreichischen Staatsbürgerschaft;

b) Alter zwischen 24 und 36 Jahren;

c) stan bezżenny lub wdowi bezdzietny;

d) zdrowa, silna budowa ciała, wielkość nie niżej 5 stóp 5 cali;

e) znajomość języka krajowego jako też czytania i pisania;

f) zręczność w postępowaniu, dobre sprawowanie się i reputacya nieskazitelna.

Wymaga się, aby przyjąć się mający nigdy za czyn jaki hańbiący, czy to w stanie cywilnym czy wojskowym, ukaranym nie był, a gdyby z ces. król. armii przeniesionym być miał, aby nigdy takiego błędu przeciw dyscyplinie wojskowej nie popełnił, który ścisłego wypełnienia jego obowiązków jako żandarma oczekiwać nie daje.

Że wymogi te, najszczególniej nieskazitelność, przy nowo wstępującym żandarmie znajdują się, za to odpowiedzialnymi zostają oficerowie sztabowi żandarmeryi i komendanci pułku, którym roztrząsanie wykazów polecono.

Osoby z armii przechodzące mogą przy osobliwszych przymiotach wyjątkowo także i w wieku między 22 a 40 laty przyjętymi być.

§. 6.

Uzupełnienie przez przyjmowanie z ciał wojskowych, i wybieranie przy dostawach rekrutów.

Aby żandarmeryi ludzi zupełnie zaufania godnych w potrzebnej ilości z czynnej armii dostawić, o każdorazowej potrzebie uzupełnienia żandarmeryi przez jenerała-inspektora ministerstwu wojny z przytoczeniem cyfry donieść należy.

Ministerstwo podług tejże rozdział na pojedyncze pułki i korpusy ułoży, i komendantom nakaże, aby pod osobistą odpowiedzialnością i pod kontrolą przełożonego brygadyera odpowiedny wybór uczynili, i zgodnie z żandarmeryą, czego dalej potrzeba, zarządzili.

W razie nadzwyczajnej potrzeby inspekcya żandarmeryi do ministeryum wojny wniosek podać może, aby jej albo prawo przyznano, z liczby do asentyrunku zobowiązanych, do służby żandarmeryjnej zdolnych ludzi wieku przepisanego przez zesłanego oficera wybierać, albo też by innym jakim sposobem, względem pokrycia potrzeby nadzwyczajnej, starania stósownego przyłożono.

Przejście podoficera do żandarmeryi tylko w służbowanie prostego żandarma miejsce mieć może.

§. 7.

Czas próby.

Każdy do żandarmeryi jako prosty wstępujący, jeżeli z czynnej armii przechodzi, pół roku, prócz tego zaś cały rok na próbę, a to w służbującem skrzydle służby pełnić winien, aby rzeczywistym żandarmem zostać mógł.

Czas próby poczyna się od nastąpionego przydzielenia.

Przy podoficerach z czynnej armii przechodzących trzechmiesięczny czas próby dostateczny jest.

Podczas próby otrzymuje żandarm naukę w mustrze, pod szczególnym względem na służbę odbywania patrolu, w gimnastyce służbie odpowiednej (w sztuce pasowania się, szermierskiej, woltyżerskiej, pływania), w strzelaniu, dalej w znajomości i zastósowaniu przepisów służbowych; tenże w czytaniu i pisaniu ćwiczonym

c) lediger oder kinderloser Witwenstand;

d) gesunder, rüstiger Körperbau, Grösse nicht unter 5 Schuh 5 Zoll;

e) Kenntniss der Landessprache und des Lesens und Schreibens;

f) Gewandtheit im Benehmen, gute Aufführung und ein makelloser Ruf.

Der Aufzunehmende darf nie wegen einer entehrenden Handlung, sei es im Civil- oder Militärstande, mit Strafe belegt worden seyn, und wenn er aus der k. k. Armee transferirt wird, keinen solchen Fehler gegen die Militärdisciplin begangen haben, welche eine genaue Erfüllung seiner Pflichten als Gensd'arme nicht erwarten lassen.

Für das Vorhandenseyn dieser Erfordernisse, insbesondere der Unbescholtenheit bei einem neu eintretenden Gensd'arme bleiben die mit der Prüfung der Belege beauftragten Gensd'armerie-Stabsofficiere und die Regiments-Commandanten verantwortlich.

Die aus der Armee übertretenden Individuen können bei vorzüglichen Eigenschaften ausnahmsweise auch mit dem Alter von 22 bis 40 Jahren angenommen werden.

§. 6.

Ersatz durch Uebernahme von den Truppenkörpern und Auswahl bei den Recrutenstellungen.

Um der Gensd'armerie vollkommen verlässliche Leute in der benöthigten Anzahl aus der activen Armee zuzuführen, ist der jedesmalige Bedarf einer Gens'darmerie-Ergänzung von dem General-Inspector dem Kriegsministerium, unter Anführung der Ziffer, bekannt zu geben.

Dieses wird hiernach die Repartition an die einzelnen Regimenter und Corps entwerfen, und die Commandanten beauftragen, unter persönlicher Verantwortung und unter Controle des vorgesetzten Brigadiers die entsprechende Auswahl zu treffen, und einverständlich mit der Gensd'armerie das Weitere zu veranlassen.

Im Falle ausserordentlichen Bedarfes kann die Gensd'armerie-Inspection bei dem Kriegsministerium beantragen, dass ihr entweder das Recht zugestanden werde, aus der Zahl der Assentirungspflichtigen die zum Gensd'armeriedienste tauglichen Leute von dem vorgeschriebenen Alter durch einen abgeordneten Officier auszuwählen, oder dass auf eine andere Art für die Deckung des ausserordentlichen Bedarfs geeignete Fürsorge getroffen werde.

Der Uebertritt eines Unterofficiers zu der Gensd'armerie kann nur in die Dienstleistung eines gemeinen Gensd'arme geschehen.

§. 7.

Probezeit.

Jeder in die Gensd'armerie als Gemeiner Eintretende muss, wenn er aus der activen Armee übertritt ein halbes Jahr, ausserdem ein ganzes Jahr zur Probe, und zwar in einem dienstthuenden Flügel Dienste leisten, um wirklicher Gensd'arme werden zu können.

Die Probezeit beginnt mit der erfolgten Zutheilung.

Bei den aus der activen Armee übertretenden Unterofficieren genügt eine dreimonatliche Probezeit.

Während der Probezeit erhält der Gensd'arme Unterricht im Exerciren, mit besonderer Rücksicht auf den Patrouillendienst, in der für den Dienst nöthigen Gymnastik (Ringen, Fechten, Voltigiren, Schwimmen), im Schiessen, dann in der Kenntniss und Anwendung der Dienstvorschriften; er wird im Lesen und Schreiben geübt, und zur Abfassung kurzer Berichte und

i do ułożenia krótkich sprawozdań i pism naprowadzanym będzie. Nie mniej też jego niezawodność w służbie i jego odwaga na próbę wystawianą będzie.

§. 8.

Wyjątek przy pierwszem uorganizowaniu.

Wyjątek od powyższych przepisów tylko przy pierwszem uorganizowaniu miejsce mieć może.

§. 9.

Przepis, jeżeli człowiek w czasie próby oczekiwaniu nie odpowie.

Jeżeliby do żandarmeryi przydzielony w czasie próby zawiódł oczekiwanie nań położone, na ten czas, gdyby przez asentyrunek z stanu cywilnego wstąpił, odprawionym; gdyby przy dostawie rekrutów wyjątkowo do żandarmeryi wziętym został (§. 6.), do służby wojska liniowego, z resztą zaś do swego dawnego ciała wojskowego nazad przywróconym będzie.

Gdyby z wojska wybrany żandarm swem sprawowaniem się w czasie próby wady objawił, jakie przy dawnem swem ciele wojskowem ukryte być nie mogły, lub gdyby się wykazało, że już tamże złą konduitę miał, tedy jego powrócenie na koszta onego pułku lub samodzielnego komendanta nastąpi, przez którego opisanie konduity tego człowieka podczas jego przeniesienia zatwierdzonem zostało, lub ogólnie przez którego o jego wadach już wprzód nie doniesiono. Od tegoż samego także przewyżka żołdu, który takowy człowiek podczas ciągu próby pobierał, ściągnioną być ma.

§. 10.

Obsadzenie posad oficerskich i podoficerskich.

Obsadzenie posad oficerskich w żandarmeryi przez ministeryum wojny za propozycyą jenerała-inspektora nastąpi.

Sztabowi oficerowie przez Najjaśniejszego Pana Jego Cesarską Mość mianowani będą; wniosek ku temu ministeryum wojny za propozycyą jenarała-inspektora i po zniesieniu się z ministrem spraw wewnętrznych uczyni.

Po nastąpionem pierwszem ustanowieniu żandarmeryi awans z reguły zawsze w całem ciele żandarmeryjnem zostaje. Propozycye ku promocyi aż włącznie do pierwszego rotmistrza przez komendantów pułkowych z przybraniem oficerów sztabowych, jenerałowi-inspektorowi czynione będą, który takowe, równie jak swe propozycye ku promocyi oficerów sztabowych ministerstwu wojny przedłożyć winien.

Z propozycyami do przeniesienia lub zmiany między żandarmeryą a innemi pułkami i korpusami czynnej armii równie tak postępować należy.

Jeżeli idzie o promocyą wachmistrza na oficera, na ten czas do zachodzącej tu propozycyi komendy pułkowej szczególnie jeszcze oświadczenie zdatności onego wachmistrza do posady oficerskiej przez dotyczącego komendanta skrzydłowego podpisane, dalej wykaz konduity z ostatniego roku z uzupełnieniami potrzebnemi załączyć należy, za których prawdziwość oficerowie skrzydłowi odpowiedzialnymi zostają.

Przy promocyi do posad podoficerskich względem komendy pułkowej podobnym sposobem postępować należy.

Aufsätze angeleitet. Auch wird seine Verlässigkeit im Dienste und sein Muth auf die Probe gestellt.

§. 8.

Ausnahme bei der ersten Organisirung.

Eine Ausnahme von den vorausgegangenen Bestimmungen kann nur bei der ersten Organisirung der Gensd'armerie Platz greifen.

§. 9.

Verfügung, wenn der Mann in der Probezeit nicht entspricht.

Erfüllt der Gensd'arme-Zugetheilte in der Probezeit nicht die von ihm gehegten Erwartungen, so wird er, wenn er durch Assentirung aus dem Civile eintrat, entlassen; wenn er bei der Recrutenstellung ausnahmsweise zur Gensd'armerie genommen wurde (§. 6), zum Liniendienste, sonst aber zu seinem früheren Truppenkörper zurückversetzt.

Sollte ein aus der Armee entnommener Gensd'arme durch seine Aufführung in der Probezeit Gebrechen an den Tag legen, welche schon bei seinem früheren Truppenkörper nicht verborgen gewesen seyn konnten, oder sollte sich herausstellen, dass er bereits daselbst eine schlechte Aufführung gehabt, so erfolgt seine Zurückversetzung auf Kosten jenes Regiments oder selbständigen Commandanten, von welchem die Conduitebeschreibung des Mannes zur Zeit seiner Transferirung bestätigt, oder überhaupt, von welchem dessen Gebrechen nicht vorhinein angezeigt worden ist. Von eben demselben ist auch der Mehrbetrag an Löhnung, welche der Mann während der Probezeit bezogen hat, hereinzubringen.

§. 10.

Besetzung der Officiersstellen und Unterofficiersstellen.

Die Besetzung von Officiersstellen in der Gensd'armerie geschieht vom Kriegsministerium über den Vorschlag des General-Inspectors.

Die Stabsofficiere werden von Seiner Majestät dem Kaiser ernannt, der Vortrag hiezu wird von dem Kriegsminister über Vorschlag des General-Inspectors nach gepflogenem Einvernehmen mit dem Minister des Innern erstattet.

Nach erfolgter erster Aufstellung der Gensd'armerie bleibt das Avancement in der Regel stets im ganzen Gensd'armerie-Körper. Die Vorschläge zur Beförderung bis einschliessig zum ersten Rittmeister werden von den Regiments-Commandanten mit Zuziehung der Stabsofficiere, dem General-Inspector erstattet, welcher solche, sowie seine Vorschläge zur Stabsofficiers-Beförderung dem Kriegsministerium zu unterlegen hat.

Vorschläge zu Transferirungen oder Tausch zwischen der Gensd'armerie und den übrigen Regimentern und Corps der activen Armee sind eben so zu behandeln.

Handelt es sich um die Beförderung eines Wachtmeisters zum Officier, so muss dem diessfälligen Vorschlage des Regiments-Commandos insbesonders noch eine von dem betreffenden Flügel-Commandanten unterschriebene Tauglichkeitserklärung jenes Wachtmeisters zur Officiersstelle, dann die Conduiteliste des letztvergangenen Jahres mit der allenfalls nothwendigen Ergänzung angeschlossen seyn, für deren Richtigkeit die Flügelofficiere verantwortlich bleiben.

Bei der Beförderung zu Unterofficiersstellen ist gegenüber des Regiments-Commandos in ähnlicher Art vorzugehen.

Rozdział III.

Obowiązki służbowe żandarmeryi i objętość jej działania, tudzież jej stosunki do władz.

§. 11.

Wykonanie służby żandarmeryi.

W ogólności żandarmerya z przeznaczenia swego ma prawo i obowiązek, wedle potrzeby działać tak przeciw osobom cywilnym jak wojskowym, a to częścią bez wezwania, podług wskazania instrukcyi służbowej, częścią na żądanie władz ku temu powołanych.

§. 12.

Doniesienie o popełnionych przestąpieniach praw.

Żandarmerya otrzymane doniesienia, równie jak swe własne spostrzeżenia względem przestąpień prawa do wiadomości powołanych władz podawać, i sprawców gorliwie wyśledzać ma.

§. 13.

Przytrzymanie przestępców.

Żandarmerya przestępcę praw bez różnicy stanu na gorącym uczynku dostrzeżonego aresztuje, włóczęgów i inne podejrzane osoby bez wykazów przytrzymuje, i każdą zaaresztowaną lub przytrzymaną osobę bez zwłoki i najdalej w 24 godzinach do najbliższego urzędu bezpieczeństwa odstawić, a względem powodu piśmienne, w naglących zaś wypadkach także ustne tylko doniesienie uczynić ma.

Także i dalsze spostrzeżenia, dopiero po nastąpionem odstawieniu względem osoby zaaresztowanego, lub względem przestąpienia wykazujące się, później donieść, a tak w tym jak onym razie komendantowi skrzydłowemu raport zdać należy.

§. 14.

Zważanie na opisania osobowe i t. p.

Żandarmerya powinna na wydane przez urzędy opisania osób, rzeczy skradzionych i t. p. baczność mieć, i takowe przy swem działaniu uwzględniać.

§. 15.

Zachowanie się przy nadzwyczajnie ważnych wypadkach.

Przy zachodzących nadzwyczajnych wypadkach, jako to: gwałtownych wyłamaniach, morderstwie i napadach rozbójczych, przy pożarach i wylewach, przy otrzymanej wiadomości o grasujących epidemiach lub zarazach bydła, przy wyszukiwaniu trupów, lub innych jakich poznaków zbrodni, mogącej być popełnionej, żandarmerya w doniesienia, do urzędu, a zarazem do komendanta skrzydłowego podać się mające, rezultat obejrzenia naocznego wraz z objaśnieniami, przez osoby dotyczące lub otaczające otrzymanemi, jak najdokładniej umieścić winna.

III. Capitel.

Dienstesobliegenheiten der Gensd'armerie und Umfang ihrer Wirksamkeit, dann deren Verhältniss zu den Behörden.

§. 11.
Dienstesausübung der Gensd'armerie.

Im Allgemeinen ist die Gensd'armerie ihrer Bestimmung gemäss berechtigt und verpflichtet, nach Erforderniss sowohl gegen Civil- als Militär-Personen, und zwar theils unaufgefordert, nach Vorzeichnung der Dienstinstruction, theils über Verlangen der hiezu berufenen Behörden einzuschreiten.

§. 12.
Anzeige begangener Gesetzübertretungen.

Die Gensd'armerie hat die erhaltenen Anzeigen, sowie die selbst gemachten Wahrnehmungen über Gesetzübertretungen zur Kenntniss der berufenen Behörden zu bringen, und den Thätern eifrigst nachzuforschen.

§. 13.
Anhaltung der Uebertreter.

Ohne Unterschied des Standes verhaftet sie den Uebertreter der Gesetze, welchen sie auf frischer That betritt, hält Landstreicher und sonst verdächtige ausweislose Personen an, und hat jedes verhaftete oder angehaltene Individuum ohne Verzögerung und längstens binnen 24 Stunden an die nächste Sicherheitsbehörde abzugeben, über den Anlass aber eine schriftliche, und in dringenden Fällen auch nur mündliche Anzeige zu erstatten.

Auch die, erst nach geschehener Ablieferung sich in Beziehung auf die Person des Verhafteten, oder auf die Uebertretung ergebenden weiteren Wahrnehmungen sind mittelst Anzeige nachzutragen, und in dem einen und dem andern Falle ist an den Flügel-Commandanten der Rapport zu erstatten.

§. 14.
Beachtung der Personsbeschreibungen u. dgl.

Die Gensd'armerie hat auf die von den Behörden erlassenen Beschreibungen von Personen, von entwendeten Effecten u. dgl. aufmerksam zu seyn, und solche bei ihrem Einschreiten zu berücksichtigen.

§. 15.
Verhalten bei aussergewöhnlich wichtigen Ereignissen.

Bei eintretenden aussergewöhnlichen Ereignissen, wie: gewaltsamen Einbrüchen, Mord und Raubanfällen, bei Feuersbrünsten und Ueberschwemmungen, bei erhaltener Kenntniss von herrschenden Epidemien oder Viehseuchen, bei Auffindung von Leichnamen, oder sonstigen Merkmalen eines vielleicht verübten Verbrechens hat die Gensd'armerie in die an die Behörde und gleichzeitig an den Flügel-Commandanten zu erstattende Anzeige, das Ergebniss des Augenscheins, und die von Betheiligten oder der Umgebung erhaltenen Aufschlüsse möglichst genau aufzunehmen.

§. 16.

Doniesienie o nadużyciu władzy urzędowej.

Jeżeli żandarm o nadużyciu władzy urzędowej wiadomość otrzyma, na ten czas o tem zawiadomienie zrobić powinien.

§. 17.

Dozór nad domami gościnnemi (austeryami) i kawiarniami i t. p.

Żandarmerya upoważnioną jest w wykonaniu swej służby domy gościnne, szynkownie i kawiarnie i inne dla publiczności otwarte miejscowości podobnego rodzaju każdej godziny dnia i aż do tego czasu, w którym takowe podług przepisu policyjnego zamkniętemi być powinny, zwiedzać, w spis imion przez gospodarza w gościnę przyjętych cudzych wglądać, a znajdujące się podejrzane osoby władzy oddawać. Żandarmerya na to baczność mieć powinna, aby w wyż namienionych miejscowościach, w teatrach i innych publicznych miejscach do zabawy służących spokojność i porządek zachowanym, a przepisana godzina zamknięcia zważaną była.

§. 18.

Warunki wstąpienia w dom prywatny w sprawach służbowych.

Żandarmowi służbowego działania w domie prywatnym z reguły tylko za piśmiennym rozkazem urzędu właściwego i w przytomności zwierzchniczej lub też innej jakiej zaufania godnej osoby miejscowej dozwala się.

Wszakże wyjątkowo ma żandarm prawo, w każdy dom wednie i w nocy wkraczać, aby mieszkańców od niebezpieczeństwa ognia i wody, albo od innego jakiego niebezpieczeństwa życie lub własność zagrażającego ochronić, albo też aby zbrodniarza w dom uciekającego ścigać. Lecz nawet i w tym razie przybranie zwierzchniczej lub innej jakiej osoby zaufania miejsce mieć powinno, jeżeli zwłoka niebezpieczeństwem nie grozi, lub jeżeli to ogólnie bez zniweczenia celu dziać się może.

§. 19.

Dozór przy jarmarkach, zgromadzeniach ludowych i t. p.

Żandarmerya przy wszelkich jarmarkach, publicznych uroczystościach, zgromadzeniach ludowych i tym podobnych okazyach znajduje się, by naruszenia publicznej spokojności i porządku wstrzymywać; na graczów hażardownych, kuglarzów, i zakazane towary sprzedających, dalej na domokrążców, obwoływaczów, rozdzielaczów i wystawiaczów na sprzedaż pism drukowych, na przybijanie tychże na miejscach publicznych żandarmerya swą uwagę zwrócać, i osoby takowe wedle okoliczności władzy oddawać ma.

§. 20.

Rewizya dokumentów podróżnych.

Żandarmerya od podróżujących, którzy jakim bądź sposobem podejrzanymi się stają, przeglądnienia dokumentów podróżnych żądać i tych, którzy regularnemi wykazami nie są opatrzeni, do władzy odprowadzić ma.

§. 21.

Nadzór nad środkami komunikacyi i t. p.

Żandarmerya nad wolną komunikacyą na traktach czuwać, stangretów i powoźników, by przy koniach swych zostawali, przestrzegać, i ogólnie na to baczność mieć winna, by każdy do przepisów policyi drogowej zastósował się. Upornych zuchwalców

§. 16.

Anzeige des Missbrauches der Amtsgewalt.

Erhält der Gensd'arme Kenntniss von einem Missbrauche der Amtsgewalt, so hat er hievon Meldung zu erstatten.

§. 17.

Aufsicht über Gast- und Kaffehhäuser u. dgl.

Die Gensd'armerie ist befugt, in Vollziehung ihres Dienstes Gast-, Schank- und Kaffehhäuser und andere dem Publikum offen stehende Lokalitäten ähnlicher Art zu jeder Stunde des Tages und bis zu der Zeit, in welcher solche nach der Polizeivorschrift geschlossen werden müssen, zu besuchen, in die Namensliste der vom Wirthe beherbergten Fremden Einsicht zu nehmen und die vorfindigen verdächtigen Personen zur Behörde zu stellen. Sie hat darauf zu sehen, dass in den obangeführten Lokalitäten, in Theatern und anderen öffentlichen Belustigungsorten Ruhe und Ordnung gehalten und die gesetzliche Sperrstunde beobachtet werde.

§. 18.

Bedingungen des Eintrittes in ein Privathaus in Dienstesangelegenheit.

Dem Gensd'arme ist das dienstliche Einschreiten in einem Privathause in der Regel nur in Folge eines schriftlichen Befehles der berufenen Behörde und im Beiseyn einer obrigkeitlichen oder sonst vertrauenswerthen Person aus dem Orte gestattet.

Er ist aber ausnahmsweise berechtiget, in jedes Haus bei Tag und Nacht einzudringen, um die Bewohner vor Feuer-, Wasser-, oder sonst einer sie am Leben oder Eigenthume bedrohenden Gefahr zu schützen, oder aber um einen in das Haus flüchtenden Verbrecher zu verfolgen. Selbst dann aber soll die Beiziehung einer obrigkeitlichen oder einer anderen Vertrauensperson stattfinden, wenn nicht Gefahr am Verzuge und es überhaupt ohne Vereitlung des Zweckes thunlich ist.

§. 19.

Aufsicht bei Märkten, Volksversammlungen u. dgl.

Die Gensd'armerie findet sich bei allen Märkten, öffentlichen Festen, Volksversammlungen und derlei ähnlichen Anlässen ein, um Störungen der öffentlichen Ruhe und Ordnung hintanzuhalten; sie hat auf Hazardspieler, Gaukler, Verkäufer verbotener Waaren, dann auf Hausirer, Ausrufer, Vertheiler und Feilbieter von Druckschriften, auf das Anschlagen derselben an öffentlichen Orten ihre Aufmerksamkeit zu richten, und dergleichen Individuen nach Umständen vor die Behörde zu stellen.

§. 20.

Besichtigung der Reise-Documente.

Sie hat von Reisenden, die sich auf irgend eine Art verdächtig machen, die Einsicht der Reiseurkunden zu verlangen und diejenigen, welche nicht mit regelmässigen Ausweisen versehen sind, zur Behörde zu geleiten.

§. 21.

Ueberwachung der Communicationsmittel u. dgl.

Sie sorgt für die freie Verbindung auf den Heerstrassen, weiset Kutscher und Fuhrleute an, bei ihren Pferden zu bleiben, und hat überhaupt darauf zu sehen, dass sich Jedermann den Regeln der Strassenpolizei füge. Die Widerspänstigen stellt sie zur nächsten Sicherheitsbehörde.

najbliższemu urzędowi bezpieczeństwa oddaje. Równie też żandarmerya na publiczne urządzenia i zakłady, jako to: na drogi publiczne, koleje żelazne, telegrafy, aley, kanały, mosty, śluzy i monumenta swą uwagę zwrócać, o spostrzeżonych publicznemu bezpieczeństwu szkodliwych wadach i uszkodzeniach, tudzież o niedostatecznych zakładach odprawy pocztowej urzędom donosić, i wedle okoliczności przytrzymanych sprawców tymże oddawać winna.

§. 22.

Spółdziałanie przy obliczeniu ludu.

Żandarmerya do obliczenia ludu i opisania przybraną bywa i dotyczące tu listy konskrypcyjne i klasyfikacyjne, wykazy i t. p. spolnie podpisywać ma.

§. 23.

Pomoc pod względem zarządu sprawiedliwości.

Żandarmerya zarządowi sprawiedliwości przy wszelkich czynnościach urzędowych, gdzie takowy siły zbrojnej wymaga, potrzebną pomoc dawać winna; to mianowicie przy dostawieniu przymusowem osób, przed sąd stawić się mających, i przy publicznem wykonaniu wyroków karnych dziać się ma.

§. 24.

Pomoc przy ściąganiu podatków.

Wedle potrzeby żandarmerya także i czynności urzędowe dotyczącego urzędu przy ściąganiu podatków wspierać i te ostatnie ochraniać winna; atoliż nigdy do bezpośredniego przedsięwzięcia tych urzędowych czynności powołaną nie jest.

§. 25.

Towarzyszenie kuryerom i podróżnym.

Żandarmerya kuryerom i innym podróżnym towarzyszyć powinna, jeżeliby to wyższa władza szczególnie zarządziła, lub gdyby o to z powodu niepewności jakiej części drogi niebezpiecznością grożącej upraszano, lub się to ogólnie potrzebnem ukazywało.

§. 26.

Eskortowanie więźniów.

Żandarmerya eskortuje więźniów i osądzonych zbrodniarzy, ogólnie wszystkich powszechnie niebezpiecznych osób, przez właściwy urząd ku dalszemu odesłaniu jej oddanych.

§. 27.

Nadzór względem zachowania rozporządzeń do spokojności, porządku i bezpieczeństwa zmierzających.

Ogólnie obowiązkiem żandarmeryi jest, także przy wszelkich innych, tu szczególnie niewyliczonych powodach, zachowania praw i rozporządzeń władz cywilnych i wojskowych do porządku, spokojności i bezpieczeństwa zmierzających, jak najstaranniej dostrzegać, przeciw przestępcom zaś postępowanie przepisane urzeczywiścić.

§. 28.

Prawo żandarmeryi w służbie przeciw ces. król. wojsku.

Żandarmowi w służbie na żądanie każda osoba wojskowa bez różnicy imię, szarżę, pułk i korpus, tudzież miejsce pobytu podać, a nawet w szczególnych przypadkach publiczną miejscowość, gdzie się ta właśnie i to jeżeli nie w służbie znajduje, na wezwanie żandarma opuścić ma, wszakże przeciwnie i żandarm równie też swe imię i

Sie hat gleichfalls auf öffentliche Anstalten und Anlagen, als: Strassen, Eisenbahnen, Telegraphen, Alleen, Kanäle, Brücken, Schleussen und Monumente ihre Aufmerksamkeit zu richten, die wahrgenommenen, der öffentlichen Sicherheit nachtheiligen Gebrechen und Beschädigungen, so wie mangelhafte Anstalten der Postbeförderung den Behörden anzuzeigen, und nach Umständen die angehaltenen Thäter zu denselben zu stellen.

§. 22.

Mitwirkung bei der Volkszählung.

Die Gensd'armerie wird zur Volkszählung und Beschreibung zugezogen und hat die hierauf bezüglichen Conscriptions- und Classificationslisten, Ausweise etc. mitzufertigen.

§. 23.

Beistand in Bezug auf die Rechtspflege.

Die Gensd'armerie hat der Rechtspflege bei allen Amtshandlungen, wo diese der bewaffneten Macht bedarf, den nöthigen Beistand zu leisten; insbesondere hat diess bei zwangsweiser Vorführung der vor Gericht zu stellenden Personen und bei öffentlicher Vollziehung der Strafurtheile zu geschehen.

§. 24.

Beistand bei Eintreibung der Steuern.

Nach Erforderniss hat die Gensd'armerie auch die Amtshandlungen der betreffenden Behörden bei Eintreibung der Steuern zu unterstützen und die letzteren zu schützen; ist jedoch niemals zur directen Vornahme dieser Amtshandlungen berufen.

§. 25.

Begleitung der Couriere und Reisenden.

Couriere und andere Reisende sind von der Gensd'armerie zu begleiten, wenn diess von höheren Behörden besonders angeordnet wurde, oder aber wegen Gefahr drohender Unsicherheit einer Strassenstrecke angesucht wird, oder überhaupt nothwendig erscheint.

§. 26.

Escortirung der Gefangenen.

Sie begleitet Gefangene und verurtheilte Verbrecher, überhaupt alle ihr von der competenten Behörde zur Weiterbeförderung übergebenen, gemeingefährlichen Personen.

§. 27.

Ueberwachung wegen Befolgung der auf Ruhe, Ordnung und Sicherheit abzielenden Anordnungen.

Ueberhaupt ist es die Pflicht der Gensd'armerie, auch bei allen sonstigen, hier nicht insbesonders aufgezählten Anlässen, die Befolgung der auf Ordnung, Ruhe und Sicherheit abzielenden Gesetze und Verfügungen der Civil- oder Militärbehörden sorgfältigst zu überwachen, gegen Uebertreter aber die vorgeschriebene Behandlung eintreten zu lassen.

§. 28.

Gerechtsame der Gensd'armerie gegenüber des k. k. Militärs.

Dem Gensd'arme im Dienste muss auf Verlangen jede Militärperson ohne Unterschied Namen, Charge, Regiment und Corps, dann Aufenthaltsort angeben, ja selbst in besondern Fällen ein öffentliches Locale, wo sich dieselbe eben und zwar ausser Dienst befindet, über Aufforderung des Gensd'arme verlassen, wogegen der Gensd'arme gleichfalls seinen Namen und die

stacyą swego kapralstwa oficerowi na żądanie piśmiennie podać musi i za swe urzędowanie odpowiedzialnym zostaje.

§. 29.

Wglądnienie w dokumenta podróżnych i w assygnacye na podwode dla osób wojskowych, dalej przytrzymanie dezerterów.

Począwszy od podoficera na dół idąc każdy żołnierz, na żądanie żandarma swą marszrutę, paszport urlopu lub inny jaki wykaz, osobliwie zaś asygnacyą na podwodę wykazać winien; tych, którzy się względem takowych wykazać nie są w stanie, żandarm przytrzymać ma.

Żandarma obowiązkiem jest, dezerterów zaaresztować i odstawienie tychże do pułków dotyczących spowodować.

§. 30.

Nadzór dawania podwody dotyczący.

Każdy żandarm ma prawo, jeżeli to oficera nie dotycze, nienależytą gwałtem lub groźbami wymuszoną podwodę natychmiast do domu odesłać, a winowajców przytrzymać.

Podobne prawo do odprawienia nienależytej podwody oficerowi żandarmeryi przeciw każdemu oficerowi armii bez różnicy stopnia przysłuża.

Jeżeli przypadki do dalszego postępowania stósowne są, na ten czas o tem doniesienie zrobić się winno, co też każdą razą nastąpić ma, gdy oficer na przestąpieniu takowem przez żandarma bez rangi oficerskiej dostrzeżonym będzie.

§. 31.

Użycie żandarmeryi przy wkwaterowaniu wojska.

Przy wkwaterowaniu wojska na marszach lub w skutek innych jakich zarządzeń wojskowych, tudzież także jako środek przymusowy do ściągnienia podatków żandarmerya na żądanie na to baczną być ma, aby z jednej strony kwaterę dający nienależytemi domaganiami się nie byli obciążani, z drugiej zaś strony aby i żołnierz od wszelkiego ukrzywdzenia lub oszukaństwa i odmówienia należytych powinności ze strony cywilnych ochronionym został.

O winowajcach dokładnem oznajmieniem dotyczącym urzędom wojskowym lub cywilnym donieść należy.

§. 32.

Służbowanie przy marszach wojska.

Przy marszach wojska żandarmerya od kapralstwa do kapralstwa za wojskiem z daleka postępuje, aby maruderów do wojska posuwać, nieładowi i ekscesom przeszkodzić i nienależytym domaganiom się od cywilnych zapobiedz. Winnych żołnierzy własnym komendantom, winnych zaś cywilnych własnym urzędom z piśmiennem oznajmieniem wypadku oddawać powinna.

§. 33.

Widowanie wojskowych paszportów urlopu.

Każdy urlopnik wojskowy począwszy od podoficera na dół idąc obowiązanym jest, w każdem miejscu, w którem nad 24 godzin się zatrzymuje, swój paszport przez

Station seiner Corporalschaft dem Officier auf sein Verlangen schriftlich überreichen muss, und für seine Amtshandlung verantwortlich bleibt.

§. 29.

Einsichtsnahme der Reisedocumente und Vorspannsanweisungen von Militärparteien, dann Anhaltung von Deserteurs.

Vom Unterofficier abwärts ist jeder Soldat schuldig, auf Verlangen dem Gensd'arme seine Marschroute, Urlaubspass oder sonstigen Ausweis, vorzüglich aber die Vorspannsanweisung vorzuzeigen; jene, welche sich hierüber nicht ausweisen können, hat der Gensd'arme anzuhalten.

Ihm liegt es ob, die Deserteurs festzunehmen, und an ihr Regiment abstellen zu machen.

§. 30.

Ueberwachung der Vorspannsanweisungen.

Jeder Gensd'arme hat das Recht, wenn es nicht einen Officier betrifft, eine ungebührliche durch Gewalt oder Drohung erpresste Vorspann augenblicklich nach Hause zu schicken, und die Schuldtragenden anzuhalten.

Gleiches Recht zur Abschaffung ungebührlicher Vorspann hat der Gensd'armerie-Officier gegenüber jedem Officier der Armee ohne Unterschied des Grades.

Eignen sich die Fälle zu einer weiteren Behandlung, so ist darüber Anzeige zu erstatten, welches auch jedesmal zu geschehen hat, wenn ein Officier auf einer solchen Uebertretung von einem Gensd'arme ohne Officiersrang betreten wird.

§. 31.

Verwendung bei Militär-Einquartirungen.

Bei Militär-Einquartirungen auf Märschen oder in Folge sonstiger militärischer Dispositionen, so wie auch als Zwangsmassregel zur Steuereintreibung hat die Gensd'armerie auf Verlangen darüber zu wachen, dass einerseits die Quartierträger nicht mit ungebührlichen Forderungen belastet werden, andererseits der Soldat gegen jedwede Bevortheilung oder Betrug und Verweigerung der gebührenden Leistungen von Seite des Civiles bewahrt bleibe.

Die Schuldtragenden sind mittelst umständlicher Meldung den betreffenden Militär- oder Civilbehörden anzuzeigen.

§. 32.

Dienstesverrichtung bei Truppenmärschen.

Bei Truppenmärschen folgt die Gensd'armerie von Corporalschaft zu Corporalschaft in der Entfernung, um die Nachzügler zur Truppe nachrücken zu machen, Unordnungen, Excesse zu verhüten, und ungebührliche Forderungen gegenüber dem Civile zu begegnen. Sie hat die schuldtragenden Soldaten an ihre Commandanten, die schuldtragenden Civilisten aber an ihre Behörden mit der schriftlichen Meldung des Vorgefallenen zu überliefern.

§. 33.

Vidirung der Militär-Urlaubs-Pässe.

Jeder beurlaubte Soldat vom Unterofficier abwärts ist gehalten, an jedem Orte, wo er sich über 24 Stunden aufhält, seinen Pass von dem zunächst stationirten Corporale vidiren

najbliżej ustacyonowanego kaprala widować kazać. Tenże względem tego własne zanotowania prowadzi, i je do dotyczącego komendanta cugowego do wciągnienia w własny protokół urlopowy przesyła.

§. 34.

Patrole po drogach.

Aby żandarmerya działaniom służbowym swemu powołaniu przynależącym stósownie odpowiedzieć mogła, winna jest, ciągle tak po drogach głównych jak pobocznych i ustronnych, a to każde kapralstwo w dystrykcie mu przeznaczonym wednie i w nocy patrolować, tym sposobem, ażeby na przemian przynajmniej trzecia część ludzi takową służbą zajętą była.

§. 35.

Poświadczenie nad 24 godzin trwających patrolów lub innych jakowych służb.

Jeżeliby patrol nad 24 godzin od swej stacyi w służbie oddalonym zostawał, na ten czas u przełożeństwa miejscowego przedstawić się winien, aby to przepisane zanotowanie w żandarmeryjnej jego książce służbowej umieściło.

§. 36.

Prowadzenie książki służbowej.

Równie też każdy kapral i komendant posterunkowy osobną książkę służbową do wciągnienia wypełnionych służb prowadzi.

§. 37.

Spotykanie się patrolów.

W peryodycznych czasu przedziałach kapralstwa i posterunki na granicach dystryktów im przeznaczonych spotykać się mają. Miejsce i czas ku temu oznaczają komendanci pułkowi zgodnie z władzami krajowemi.

Przy takowem spotykaniu się różne kapralstwa zasięgnione wiadomości służbowe obopólnie sobie udzielać, więźniów do dalszego przeprowadzenia i zachodzące jakie relacye służbowe do przesłania tychże do komendantów skrzydłowych, oddawać mają. Zresztą książki służbowe kapralstw względem punktualności spotykania się patrolów jako też względem akuratnego oddania więźniów, pism służbowych i tym podobnych dokładne daty zawierać muszą.

§. 38.

Działanie służbowe za wezwaniem władz.

Za stósownem wezwaniem władz cywilnych żandarmerya tymże potrzebne wyjaśnienia udzielać, albo też zbrojną pomoc dawać powinna, i przy takowych wezwaniach za prawidło służyć ma, co następuje:

Namiestnik, główny prokurator rządowy (prokurator jeneralny przy wyższym sądzie krajowym) i ogólnie władze, w każdym kraju koronnym do prowadzenia administracyi politycznej, sądowej lub skarbowej ustanowione, bezpośrednio do dotyczącej komendy pułkowej udają się, wszelakoż wedle zdania wezwania swe także do jakiegokolwiekbądź oddziału pułku stósować mogą.

zu lassen. Dieser führt darüber eigene Vormerkungen und sendet sie an den betreffenden Zugs-Commandanten zur Eintragung in sein Urlaubsprotokoll.

§. 34.
Strassen-Patrouille.

Damit die Gensd'armerie den ihr nach ihrem Berufe obliegenden Dienstesverrichtungen gehörig entsprechen könne, hat sie fortwährend auf den Hauptstrassen sowohl, als auf den Neben- und Seitenwegen, und zwar jede Corporalschaft in dem ihr zugewiesenen Districte bei Tag und Nacht zu patrouilliren, dergestalt, dass abwechslungsweise wenigstens der dritte Theil der Mannschaft mit diesem Dienste beschäftigt ist.

§. 35.
Bestätigung der über 24 Stunden dauernden Patrouillen oder sonstigen Dienste.

Wenn eine Patrouille über 24 Stunden von ihrer Station im Dienste entfernt bleibt, so hat sie sich bei dem Ortsvorstande vorzustellen, damit derselbe in seinem Gensd'armerie-Dienstbuche die vorgeschriebene Vormerkung pflege.

§. 36.
Führung des Dienstbuches.

Eben so führt jeder Corporal und Posten-Commandant ein besonderes Dienstbuch zur Eintragung der geleisteten Dienste.

§. 37.
Zusammentreffen der Patrouillen.

In periodischen Zwischenräumen haben die Corporalschaften und Posten an den Gränzen der zugewiesenen Districte zusammenzutreffen. Den Ort und die Zeit hiezu bestimmen die Regiments-Commandanten im Einvernehmen mit den Landesbehörden.

Bei diesem Zusammentreffen haben die verschiedenen Corporalschaften die eingeholten Dienstnotizen sich wechselseitig mitzutheilen; die Gefangenen zum Weitertransporte und die allfälligen Dienstberichte zur Beförderung an den Flügel-Commandanten zu übergeben. Uebrigens müssen die Dienstbücher der Corporalschaften über die Pünktlichkeit des Zusammentreffens der Patrouillen so wie über die richtige Uebergabe der Gefangenen, Dienstpiecen und dergleichen umständliche Daten enthalten.

§. 38.
Dienstesverrichtung über Aufforderung der Behörden.

Ueber ordnungsmässige Aufforderung der Civilbehörden hat die Gens'darmerie ihnen die erforderlichen Auskünfte zu geben, oder auch bewaffneten Beistand zu leisten, und es hat für derartige Aufforderungen Folgendes als Norm zu gelten:

Der Statthalter, der Oberstaats-Anwalt (General-Procurator bei dem Oberlandesgerichte) und überhaupt diejenigen Behörden, welche in jedem Kronlande für die Leitung der politischen, Justiz- oder Finanzverwaltung bestellt sind, wenden sich unmittelbar an das betreffende Regiments-Commando, können jedoch nach Ermessen ihrer Aufforderungen auch an was immer für eine Abtheilung des Regiments richten.

Prezydent obwodowy, sąd krajowy, prokurator rządowy i kapitan miasta podają wezwania do komendantów skrzydłowych i do każdego oddziału tymże podwładnego.

Starosta powiatowy i sąd kolegialny powiatowy swe wezwania do komendanta cugowego i do każdego temuż podwładnego oddziału stosują.

Sędzia powiatowy z pismem wezwania do komendanta sekcyi i kapralstwa (wachmistrza, kaprala i wice-kaprala) udać się ma.

Burmistrzowie, do których poruczony zakres działania należy, wezwania swe do komendantów w ich miejscu, lub w pobliżu znajdującego się kapralstwa lub posterunku stósować mogą. — Tylko jeżeli zwłoka niebezpieczeństwem grozi, lub też inne jakie ważne okoliczności wyjątek usprawiedliwiają, podwładny urząd, od powyższych przepisów odstępując, komendanta najbliżej się znajdującego oddziału żandarmeryi, nie będąc w tem stosunkiem rangi przeszkodzonym, wezwać może.

Takowym wezwaniom żandarmerya pod swą odpowiedzialnością zawsze bezzwłocznie zadosyć uczynić winna.

§. 39.

Samodzielność żandarmeryi przy wykonywaniu służby.

Do właściwego wykonywania działań służbowych żandarmeryi ani władze cywilne, ani wojskowe wtrącać się nie powinny.

§. 40.

Rozkazy władz piśmiennie udzielane być muszą.

Jestto główną zasadą służbowania żandarmeryi, że takowa, jeżeli nie z własnego obowiązku służbowego, przeto więc nie wyłącznie na własną swą odpowiedzialność działa, żadnego do niej wystósowanego rozkazu władzy wojskowej lub cywilnej słuchać nie może, któryby nie był piśmiennie ułożonym.

Ustne rozkazy żandarm tylko od swych przełożonych w pułku otrzymuje.

§. 41.

Kontrola ze strony władz miejscowych.

Dla kontroli służby żandarmeryjnej władze miejscowe względem wymienionych w §fie 35. przypadków obowiązane są, w peryodycznych przez dotyczące władze oznaczyć się mających przedziałach czasu, do tychże doniesienia czynić.

Rozdział IV.

O wykonywaniu otrzymanych rozkazów, o postępowaniu w służbie, o użyciu broni, i o nietykalności żandarma i wiarogodności jego zeznania.

§. 42.

Względem postępowania żandarma.

Żandarm tak w służbowaniu swem jak oprócz tego przeciw każdemu zawsze z powagą, przyzwoitością i spokojną skromnością zwłaszcza przeciw osobom wojsko-

Der Kreispräsident, das Landgericht, der Staatsanwalt und Stadthauptmann erlassen Aufforderungen an die Flügel-Commandanten, und jede der denselben unterstehenden Abtheilungen.

Der Bezirkshauptmann und das Bezirks-Collegial-Gericht stellen ihre Aufforderungen an den Zugs-Commandanten und jede der demselben untergeordneten Abtheilungen.

Der Bezirksrichter hat sich mit dem Aufforderungsschreiben an den Sections- und Corporalschafts-Commandanten (Wachtmeister, Corporal und Vicecorporal) zu wenden.

Bürgermeister, welchen ein übertragener Wirkungskreis zukommt, — können ihre Aufforderungen an die in ihrem Orte, oder zunächst befindlichen Corporalschafts- oder Posten-Commandanten stellen. — Nur wenn Gefahr am Verzuge ist, oder sonst wichtige Umstände eine Ausnahme rechtfertigen, kann eine Unterbehörde den vorstehenden Bestimmungen abweichend, den zunächst befindlichen Commandanten einer Gensd'armerie-Abtheilung ohne durch das Rangsverhältniss gehindert zu seyn, in Anspruch nehmen.

Diesen Aufforderungen der Behörden hat die Gensd'armerie unter eigener Verantwortung immer ungesäumt Folge zu geben.

§. 39.

Selbständigkeit der Gensd'armerie bei der Dienstes-Ausführung.

In die eigentliche Ausführung der Dienstesverrichtungen der Gensd'armerie haben die Civil- und Militär-Autoritäten sich nicht einzumengen.

§. 40.

Die Befehle der Behörden müssen schriftlich ertheilt werden.

Es ist eine Grundregel des Dienstes der Gensd'armerie, dass sobald sie nicht aus eigener Dienstpflicht, folglich nicht ausschliessend auf eigene Verantwortung handelt, selbe keinem ihr zugekommenen Befehle einer Militär- oder Civilbehörde folgen dürfe, wenn derselbe nicht schriftlich abgefasst ist.

Mündliche Befehle erhält der Gensd'arme nur von seinem Vorgesetzten im Regimente.

§. 41.

Controle von Seite der Ortsbehörden.

Zur Controle des Gensd'armeriedienstes sind die Ortsbehörden über die im §. 35 erwähnten Fälle verpflichtet, in periodischen von den betreffenden Behörden zu bestimmenden Zeiträumen, an dieselben Anzeigen zu erstatten.

IV. Capitel.

Von der Vollziehung der erhaltenen Aufträge, von dem Benehmen im Dienste, von dem Waffengebrauche, und von der Unverletzbarkeit des Gensd'armen und der Glaubwürdigkeit seiner Aussage.

§. 42.

Ueber das Benehmen des Gensd'armen.

Der Gensd'arme hat sich in und ausser seinen Dienstesverrichtungen gegen Jedermann stets mit Ernst, Anstand und ruhiger Bescheidenheit, insbesondere gegen Militärpersonen höheren

wym wyższej rangi z winnym uszanowaniem, lecz też i przeciw onym niższej rangi uprzejmie postępować winien.

§. 43.

Pomoc, żandarmeryi dawać się mająca.

Żandarmerya skoro tylko, czy ta w całych oddziałach, czy też pojedyńczo tylko wyrusza lub przy jakiejkolwiekbądź okazyi publicznie występuje, albo w interesie publicznego bezpieczeństwa do czynności służbowej spowodowaną się widzi, zawsze jako w rzeczywistej służbie strażnej znajdująca się uważaną być ma. Przeto więc przez nikogo w wykonaniu swych czynności przeszkodzoną lub wstrzymywaną być nie może, lecz jej wezwania, w imieniu prawa każdy bezwarunkowo słuchać musi. Szczególnie przełożeni gminni pod ciężką odpowiedzialnością obowiązani są, takowym w wykonywaniu ich służbowych czynności pomoc jak najśpieszniejszą i najsilniejszą dawać.

§. 44.

O nietykalności żandarma i ważności jego zeznania.

Żandarmi we wszelkich przypadkach, w których jako w służbie strażnej znajdujący się uważani będą, wszystkich w ustawach uzasadnionych praw straży, i tej osobliwej prawnej obrony używają, jaka osobom zwierzchniczym i cywilnym lub wojskowym strażom przystoi. Szczególnie wszelka bądź słowna bądź uczynkowa obraza tychże podług §§fów 72. i 73., ust. krn. cz. II. tudzież wszelki przeciw takowym z niebezpieczną groźbą lub gwałtownem porwaniem się popełniony opór jako zbrodnia publicznego gwałtu wedle §§fów 70. i 71. ust. krn. cz. II. ukarane być mają. Jeżeli sprawca do stanu wojskowego należy, tedy ten wojenno-sądowemu postępowaniu podług artykułów wojennych 9. i 10. właśnie tak podpada, jakby czyn na warcie na posterunku stojącej popełnionym był, w jednym i drugim zaś razie ta okoliczność, iż przestępstwo przeciw żandarmeryi wystósowano, przy wymiarze kary jako obciążająca uwzględnioną być ma. (§. 88.)

Poświadczenie żandarma w sprawie służbowej, które tenże z odwołaniem się na przysięgę służbową zatwierdzi, względem poświadczonych czynu okoliczności zupełnie wiarogodnem jest.

§. 45.

O użyciu broni.

Żandarmerya broni użyć może:

a) w obronie koniecznej ku odwróceniu natarcia uczynkowo na nią zamierzonego;

b) do pokonania oporu na zniweczenie jej służbowej czynności zamierzonego, i

c) ogólnie we wszelkich owych przypadkach, w których warcie użycia broni dozwolono.

Wszakże każdego czasu, o ileby się to bez naruszenia celu na niebezpieczeństwo dopuszczalnem ukazało, napomnienia i inne jakie łagodne środki poprzedzić, a nawet przy użyciu broni tej przezorności użyć należy, ażeby życie człowieka bez potrzeby na niebezpieczeństwo nie wystawiano.

Za każde takowe uprawnienie użycie mocy broni przekraczające żandarm odpowiedzialnym jest.

Ranges mit der schuldigen Achtung, aber auch gegen jene niederen Ranges zuvorkommend zu benehmen.

§. 43.

Beistand, welcher der Gensd'armerie geleistet werden muss.

Die Gensd'armerie muss sobald sie, sei es in ganzen Abtheilungen oder auch nur einzeln ausrückt oder bei irgend einer Gelegenheit öffentlich erscheint, oder im Interesse der öffentlichen Sicherheit sich zu einer Dienstesverrichtung veranlasst findet, stets als im wirklichen Wachdienste stehend angesehen werden. Sie darf daher von Niemanden in Ausübung ihrer Verrichtungen gestört oder abgehalten, sondern es muss ihrer Aufforderung im Namen des Gesetzes von Jedermann unbedingte Folge geleistet werden. Insbesondere sind die Gemeinde-Vorsteher bei schwerer Verantwortung verpflichtet, denselben in Ausübung ihrer Dienstesverrichtung die schleunigste und kräftigste Unterstützung zu leisten.

§. 44.

Von der Unverletzbarkeit des Gensd'armen und Giltigkeit seiner Aussage.

Die Gensd'armes geniessen in allen Fällen, in welchen sie als im Wachdienste stehend angesehen werden, alle in den Gesetzen gegründeten Rechte der Wache, und den besonderen gesetzlichen Schutz, welcher den obrigkeitlichen Personen und Civil- oder Militärwachen zukömmt. Insbesondere ist jede wörtliche oder thätliche Beleidigung derselben nach den §§. 72 und 73, St. G. II. Thls. und jede gegen dieselben mit gefährlicher Drohung oder gewaltsamer Handanlegung verübte Widersetzlichkeit als Verbrechen der öffentlichen Gewaltthätigkeit nach den §§. 70 und 71 St. G. I. Thls. zu bestrafen. Gehört der Thäter dem Militärstande an, so unterliegt er dem kriegsrechtlichen Verfahren nach dem 9. und 10. Kriegsartikel eben so, als wenn die That an einer auf dem Posten stehenden Schildwache begangen worden wäre, in dem einen und dem anderen Falle aber ist der Umstand, dass die Uebertretung gegen die Gensd'armerie gerichtet war, bei dem Strafausmass als erschwerend zu berücksichtigen (§. 88).

Das Zeugniss eines Gensd'arme in Dienstesangelegenheit hat, wenn er es mit Berufung auf seinen Diensteid bestätigt, über die bezeugten Thatumstände volle Glaubwürdigkeit.

§. 45.

Von dem Gebrauche der Waffe.

Die Gensd'armerie kann von der Waffe Gebrauch machen:

a) als Nothwehre zur Abwendung eines gegen sie gerichteten thätlichen Angriffes;

b) zur Bezwingung eines auf die Vereitlung ihrer Dienstes-Verrichtung abzielenden Widerstandes, und

c) überhaupt in allen jenen Fällen, in welchen einer Schildwache gestattet ist, von der Waffe Gebrauch zu machen.

Jederzeit aber sind, so weit es ohne Gefährdung des Zweckes zulässig erscheint, Ermahnungen und sonstige gelinde Mittel vorauszusenden und selbst bei Anwendung der Waffen ist die Vorsicht zu gebrauchen, dass das Leben eines Menschen ohne Noth nicht in Gefahr gesetzt werde.

Für jede diese Berechtigung überschreitende Anwendung der Waffengewalt ist der Gensd'arme verantwortlich.

§. 46.

Użycie broni przy tłumnem zbieganiu się ludu i zbieraniu się w kupy.

O ile żandarmerya przy tłumnem zbieganiu się ludu i zbieraniu się w kupy broni używać ma, dotyczącemi przepisami prawnemi, dla siły zbrojnej istniejącemi lub jeszcze wydać się mającemi, ustanowi się.

Rozdział V.

Zakres działania inspektora żandarmeryi, oficerów i podoficerów; ich stosunek do władz cywilnych, sztab pułku i skrzydło rezerwowe.

§. 47.

Zakres działania jenerała-inspektora.

Jenerał-inspektor prowadzi centralne kierowanie całem wojskowo-uorganizowanem ciałem.

Ze strony służbowej swej własności jako wojskowy, podlega ministerstwu wojny, ze strony zaś użycia żandarmeryi i poruczonych mu interesów administracyjnych podlega wraz z całem ciałem żandarmeryi, ministerstwu spraw wewnętrznych.

Jenerał-inspektor zdaje sprawy do namienionych ministeryów i tylko od nich rozkazy otrzymuje, które pod własną swą odpowiedzialnością, albo sam wykonać, albo ich wykonanie zarządzić obowiązanym jest.

Tenże ministerstwu spraw wewnętrznych wyciągi z sprawozdań żandarmeryjnych, ze wszystkich krajów koronnych względem zaszłych wypadków mu nadesłanych, przedkłada.

Jego stanowisko i jego zakres działania zresztą w osobnej jeszcze instrukcyi dokładnie uregulują się, która także względem użycia żandarmeryi we wojnie własne przepisy zawierać będzie.

Jeżeliby tenże względem jakiego przedmiotu rozstrzygnienia ministeryalnego zasięgnąć miał, na ten czas to tylko z przedłożeniem nadesłanych aktów oryginalnych nastąpić musi.

§. 48.

Stosunek komendantów pułkowych do jenerała-inspektora.

Jenerał-inspektor stoi w piśmiennej styczności z komendantami pojedyńczych pułków żandarmeryjnych, do których we wszelkich stosunkach rozkazy stosuje i od których raporta peryodyczne odbiera.

§. 49.

Sztab pułku i skrzydło rezerwowe.

Sztab każdego pułku składa się z komendantów pułku (pułkownika i podpułkownika), dalej z potrzebnych oficerów sztabowych:

1 nadporucznika jako adjutanta pułku;

1 podporucznika jako adjutanta tegoż;

1 audytora pułku;

1 rachmistrza z potrzebnemi osobami pomocniczemi;

1 oficera ekonomicznego, który wedle możności ze stanu spensyonowanych wojskowych wybranym i dodatkiem obdarzonym być ma.

§. 46.

Waffengebrauch bei Volksauflauf und Zusammenrottung.

In wiefern die Gensd'armerie bei Volksaufläufen und Zusammenrottungen von den Waffen Gebrauch zu machen habe, wird durch die für die bewaffnete Macht bestehenden, und etwa noch zu erlassenden hierauf bezüglichen Gesetzesvorschriften bestimmt.

V. Capitel.

Wirkungskreis des Gensd'armerie-Inspectors, der Officiere und Unterofficiere; deren Verhältniss zu den Civilbehörden, Regiments-Stab und Depotflügel.

§. 47.

Wirkungskreis des General-Inspectors.

Der General-Inspector führt die Central-Leitung des ganzen militärisch-organisirten Körpers.

In seiner Diensteseigenschaft als Militär untersteht er dem Kriegsministerium, rücksichtlich der Verwendung der Gensd'armerie und der ihm übertragenen Verwaltungsgeschäfte aber untersteht er gleich dem gesammten Körper der Gensd'armerie, dem Ministerium des Innern.

Der General-Inspector erstattet an die genannten Ministerien Berichte und erhält nur von denselben Aufträge, welche er unter eigener Verantwortung entweder selbst zu vollziehen oder vollziehen zu machen verpflichtet ist.

Er unterlegt dem Ministerium des Innern die Auszüge aus den ihm von allen Kronländern zugekommenen Gensd'armerie-Berichten über stattgefundene Ereignisse.

Seine Stellung und sein Wirkungskreis werden übrigens noch in einer besonderen Instruction umständlich geregelt, welche auch für die Verwendung der Gensd'armerie im Kriege eigene Bestimmungen enthalten wird.

Hat er über einen Gegenstand die Entscheidung des Ministeriums einzuholen, so muss diess unter Vorlage der eingelangten Original-Acten geschehen.

§. 48.

Beziehung der Regiments-Commandanten zum General-Inspector.

Der General-Inspector steht im schriftlichen Verkehre mit den Commandanten der einzelnen Gensd'armerie-Regimenter, erlässt an solche in allen Beziehungen Befehle und erhält von ihnen periodische Rapporte.

§. 49.

Regimentsstab und Depotflügel.

Der Stab eines jeden Regimentes besteht aus dem Regiments-Commandanten (Oberst oder Oberstlieutenant), dann aus den nöthigen Stabsofficieren.

1 Oberlieutenant als Regiments-Adjutanten.

1 Unterlieutenant als dessen Adjunct.

1 Regimentsauditor.

1 Rechnungsführer mit dem erforderlichen Hilfspersonale, und

1 Oekonomieofficier, welcher wo möglich aus dem Militär-Pensionsstande zu nehmen und mit einer Zulage zu betheilen ist.

Każdy pułk ma tak zwane skrzydło rezerwowe, które na samem miejscu sztabu lub w pobliskości onegoż znajdować się i z reguły nie z więcej jak:

1 oficera podkomendnego,
2 wachmistrzów piechotnych,
1 wachmistrza konnego,
2 kapralów, z których 1 konny,
2 wice-kapralów, z których 1 konny,
1 trębacza piechotnego, i
6 żandarmów konnych, tudzież z
1 posługacza prywatnego

składać się ma.

Skrzydła rezerwowego przeznaczeniem jest, przyjmować wszystkich do żandarmeryi przeniesionych ludzi aż do zupełnego ich wcielenia, tudzież owe osoby, które z tego ciała występują.

§. 50.

Zakres działania komendanta pułku.

Komendant pułku bezpośrednio otrzymuje od rotmistrzów doniesienia służbowe o wszystkich wydarzeniach służbę żandarmeryjną dotyczących i o innych jakich ważnych wypadkach, tenże z tych raportów ogólne sprawozdanie sporządza i takowe do jenerała-inspektera przesyła.

Jednocześnie tenże codzień z owych doniesień najwyższym wojskowym i politycznym władzom w kraju się znajdującym stosowne zestawienie przedkłada, które pod pierwszym względem najistotniejsze wojskowe, pod ostatnim zaś względem polityczne zdarzenia zawiera.

Nadto tenże wiadomości przez te władze lub przez jenerała-inspektora zażądane pod własną odpowiedzialnością bezzwłocznie udzielać, a w naglących przypadkach także i dotyczącemu urzędowi bezpieczeństwa i finansowemu sposobem wyciągowym udzielać ma, co wedle zakresu działalności każdego z tych urzędów dla nich ważnem jest, nie mniej też i tymże upraszane wiadomości dawać winien.

Komendant pułku objeżdża i zwiedza wszystkie posterunki swego pułku, ile razy mu się to potrzebnem ukazuje.

§. 51.

Zakres działania oficerów sztabowych.

Oficerowie sztabowi dyscypliny i punktualnego wypełnienia służby w pułku dostrzegać obowiązani są.

Przeto im raporta rotmistrzów do komendy pułku nadesłane po nastąpionym wglądnieniu komendanta pułku przez adjutanta do przeglądnienia udzielone, a od nich wraz z przyłączeniem ich jakowych uwag, do komendy pułku nazad zwrócone być mają.

Do nich też najgłówniej należy, objeżdżać i zwiedzać stacye w powiecie pułku detaszowane, a to co rok oni najmniej dwa razy namienione oddziały zwiedzać powinni.

Jedes Regiment hat einen sogenannten Depotflügel, welcher im Stabsorte selbst oder in dessen Nähe sich befinden und in der Regel aus nicht mehr als

1 subalternen Officier,
2 Wachtmeister zu Fuss,
1 Wachtmeister zu Pferd,
2 Corporälen, wovon 1 zu Pferd,
2 Vicecorporälen, wovon 1 zu Pferd,
1 Trompeter zu Fuss, und
6 Gensd'armen zu Pferd, nebst
1 Privatdiener

bestehen soll.

Der Depotflügel ist bestimmt, alle zu der Gensd'armerie übersetzten Leute bis zu ihrer vollständigen Eintheilung, so wie jene aus diesem Körper tretenden Individuen, aufzunehmen.

§. 50.

Wirkungskreis des Regiments-Commandanten.

Der Regiments-Commandant erhält unmittelbar von den Rittmeistern die Dienstesanzeigen über alle den Gensd'armerie-Dienst betreffenden Vorkommnisse und sonstigen wichtigen Ereignisse, er verfasst aus diesen Rapporten einen Totalbericht und übersendet solchen an den General-Inspector.

Gleichzeitig legt er täglich aus jenen Anzeigen der im Lande befindlichen obersten Militär- so wie politischen Behörde eine geeignete Zusammenstellung vor, welche in ersterer Beziehung die wesentlichsten militärischen, in letzterer Beziehung aber die politischen Vorfallenheiten enthält.

Nebstdem hat derselbe die von diesen Behörden oder vom General-Inspector abverlangten Auskünfte unter eigener Verantwortung ungesäumt zu ertheilen, und in dringenden Fällen auch der betreffenden Sicherheits- und Finanzbehörde auszugsweise dasjenige mitzutheilen, was nach dem Wirkungskreise jeder dieser Behörden für dieselben von Wichtigkeit ist, so wie auch ihnen die angesuchten Auskünfte zu geben.

Der Regiments-Commandant bereiset und visitirt die sämmtlichen Posten seines Regimentes, so oft es ihm nothwendig erscheint.

§. 51.

Wirkungskreis der Stabsofficiere.

Die Stabsofficiere haben die Disciplin und pünctliche Erfüllung des Dienstes im Regimente zu überwachen.

Die an das Regiments-Commando einlangenden Rapporte der Rittmeister sind ihnen daher nach der vom Regiments-Commandanten genommenen Einsicht durch den Adjutanten zur Durchsicht mitzutheilen, und von ihnen mit Beifügung ihrer allfälligen Bemerkungen an das Regiments-Commando zurückzuleiten.

Ihnen liegt auch hauptsächlish die Bereisung und Visitirung der im Regimentsbezirke detachirten Stationen ob, und zwar haben dieselben jährlich wenigsten zweimal die benannten Abtheilungen zu visitiren.

§. 52.

Zakres działania rotmistrzów (komendantów skrzydłowych).

W rotmistrzach jednoczą się i od nich wychodzą wszelkie czynności służbowe żandarmeryi w części kraju im przeznaczonej, oni skrzydłami pułku dowodzą, co dzień doniesienia służbowe bezpośrednio od komendantów kapralstw i posterunków otrzymują, i wyciąg onychże, ile razy to być może do komendy pułku przesyłają, ci ekonomicznemi interesami skrzydła wedle ustanowionego urządzenia administracyjnego zawiadują, cugi, sekcye i kapralstwa w ruchu utrzymują i onym prawo przysłuża, w nadzwyczajnych naglących przypadkach ministrom lub jenerałowi-inspektorowi bezpośrednio sprawozdania przedkładać, przy czem jednak obowiązani są, później o tem w pierwszym razie do jenerała-inspektora, w ostatnim zaś do komendy pułku doniesienie uczynić.

Ci tak względem służby jak względem wszelkich w obrębach swych wypadków, i względem konduity swych podkomendnych dokładny protokół prowadzą. Rotmistrze co rok najmniej trzy razy swe podkomendne detaszowane stacye zwiedzać powinni, i szczególnie na to nalegać mają, aby żandarmerya interesami pisarskiemi od pierwszego swego obowiązku, działania, odciąganą nie była, przeto więc wszelkich nie ściśle potrzebnych sprawozdań, wykazów i t. d. zaniechać należy, a przy takowych zawsze krótkość ile możności na uwadze mieć trzeba.

§. 53.

Zakres działania nad- i podporuczników.

Nad- i podporucznicy z reguły cugami dowodzą. Głównym ich obowiązkiem jest objeżdżanie i dostrzeganie ich podkomendnych oddziałów, aby się o regularnym wykonywaniu służby i zachowaniu dyscypliny przekonali.

Tym końcem co rok najmniej sześć razy każdy im podkomendny detaszowany oddział zwiedzać powinni.

O wydarzeniach uwagi godnych do rotmistrza doniesienia stosują.

§. 54.

Zakres działania wachmistrzów.

Wachmistrz z reguły sekcyą dowodzi, i miejsce oficerów zastępuje, gdyby ci obecnymi nie byli.

Wachmistrz względem swej sekcyi ten sam obowiązek ma objeżdżania i dostrzegania, dalej donoszenia o nadzwyczajnych wypadkach do rotmistrza, jak oficerowie pod względem swych cugów.

Nadto tenże interesami służbowemi tego oddziału kieruje, która się w jego stanowisku miejsca znajduje, i oraz obowiązanym jest, podkomendne oddziały swe co miesiąc przynajmniej raz zwiedzać.

§. 55.

Zakres działania kaprala i wice-kaprala.

Kapral dowodzi kapralstwem równie jak wice-kapral pojedyńczym posterunkiem.

§. 52.

Wirkungskreis der Rittmeister (Flügel-Commandanten).

Die Rittmeister sind die Vereinigungs- und Ausgangspuncte aller Dienstverrichtungen der Gensd'armerie in dem ihnen zugewiesenen Landestheile, sie commandiren die Flügel des Regimentes, erhalten täglich Dienstesanzeigen unmittelbar von den Corporalschafts- und Postencommandanten, und senden einen Auszug hievon, so oft als thunlich an das Regiments-Commando, sie besorgen die ökonomischen Geschäfte des Flügels in Gemässheit der festgesetzten administrativen Verfassung, bewegen die Züge, Sectionen und Corporalschaften, und es steht ihnen das Recht zu, in ausserordentlichen dringenden Fällen den Ministern oder dem General-Inspector unmittelbar zu berichten, wobei sie jedoch gehalten sind, hierüber nachträglich im ersteren Falle dem General-Inspector, im letzteren dem Regiments-Commando die Anzeige zu erstatten.

Sie führen sowohl über den Dienst als über alle Vorfallenheiten in ihrem Bereiche, und über die Conduite ihrer Untergebenen ein genaues Protokoll. Die Rittmeister haben jährlich wenigstens dreimal die ihnen unterstehenden detachirten Stationen zu visitiren, und insbesondere darauf zu dringen, dass die Gensd'armerie nicht mit Schreibgeschäften von ihrer ersten Pflicht, dem Handeln, abgezogen werde, es sind daher alle nicht streng nothwendigen Berichte, Ausweise etc. zu unterlassen, und ist stets auf thunlichste Kürze zu sehen.

§. 53.

Wirkungskreis der Ober- und Unterlieutenants.

Die Ober- und Unterlieutenants commandiren in der Regel die Züge. Eine Hauptobliegenheit derselben besteht in der Bereisung und Ueberwachung ihrer unterstehenden Abtheilungen, um sich von der regelmässigen Ausübung des Dienstes und Beobachtung der Disciplin die Ueberzeugung zu verschaffen.

Zu diesem Ende haben sie jährlich wenigstens sechsmal jede der ihnen unterstehenden detachirten Abtheilung zu visitiren.

Ueber die bemerkenswerthen Vorkommnisse erstatten sie Anzeigen an den Rittmeister.

§. 54.

Wirkungskreis der Wachtmeister.

Der Wachtmeister commandirt in der Regel eine Section und vertritt die Stelle der Officiere, wenn dieselben abwesend sind.

Der Wachtmeister hat bezüglich seiner Section die gleiche Obliegenheit der Bereisung und Ueberwachung, dann der Meldung von aussergewöhnlichen Ereignissen an den Rittmeister, wie die Officiere rücksichtlich ihrer Züge.

Er leitet überdiess die Dienstes-Angelegenheiten der Abtheilung, welche sich in seinem Standorte befindet, und ist verpflichtet, die ihm unterstehenden Abtheilungen monatlich wenigstens einmal zu visitiren.

§. 55.

Wirkungskreis der Corporals und Vice-Corporals.

Der Corporal commandirt die Corporalschaft sowie der Vice-Corporal den einzelnen Posten.

Obaj co dzień doniesienia służbowe bezpośrednio do komendanta skrzydłowego przesyłają, jeżeli zaś w stanowisku ich miejsca wachmistrz lub porucznik się znajduje, tedy ci ostatni pisma służbowe do dalszego przesłania przyjmują.

Do zwyczajnego przesyłania korespondencyi służbowej żandarmerya tak jak inne ces. król. ciała wojskowe i bransze armii odprawy pocztowej używać ma.

Służbę wnętrzną osobna o służbie nauka ureguluje.

§. 56.

Ściąganie detaszowanych oddziałów przy zwiedzeniu, tudzież strzelanie do tarczy.

Każdy komendant podkomendnego oddziału żandarmeryi (cugu, sekcyi, kapralstwa i posterunku) wedle potrzeby służby przydzielone mu oddziały ściągać, takowe w obrębach swego dystryktu w ruchu utrzymywać, także w nadzwyczajnie naglących przypadkach swe doniesienia nawet bezpośrednio do komendy pułku przesyłać może, wszelakoż jednocześnie o tem dotyczącemu swemu przełożonemu doniesienie zrobić winien.

Dla samych tylko mustr z reguły ściąganie większych oddziałów miejsca nie ma, a owszem obowiązkiem jest powołanych ku temu oficerów sztabowych i wyższych, tudzież wachmistrzów, mustry przy przepisanym objeżdżaniu z poddziałami przedsiębrać; tylko roczne ćwiczenia w strzelaniu do tarczy na przemian cugowo przedsięwziętemi być mogą, w którym to razie jednak w każdej stacyi zawsze trzecia część ludzi przy służbie pozostać musi.

Rozdział IV.

Stosunki żandarmeryi do wojska.

§. 57.

Pełnienie służby żandarmeryi za wezwaniem władz wojskowych.

Z reguły żandarmerya wszelkie tejże od jakowej władzy wojskowej udzielić się mające rozkazy tylko przez swych stopniowo przełożonych komendantów i przez swą władzę otrzymać ma.

§. 58.

Użycie żandarmeryi przez władze wojskowe.

Wyjątkowo atoliż wojskowi komendanci krajowi równie jak każdoczasowi samodzielnie ustanowieni jenerałowie dywizyi i brygady prawo mają, jeżeli zwłoka niebezpieczeństwem grozi, użyć żandarmeryi do wykonania wojskowej policyi, wszelakoż zawsze z tym względem, aby pod tem zwyczajna żandarmeryi służba nie cierpiała.

Atoliż tym władzom wojskowym nie dozwala się, oddział żandarmeryi zewnątrz przekazanego mu powiatu w ruch wprowadzać.

§. 59.

Raporta do władz wojskowych a udzielanie wiadomości do władz cywilnych.

Do krajowej wojskowej komendy, jako i do jenerałów dywizyi lub brygady żandarmerya żadnych innych podań służbowych nie czyni, jak tylko raport stanu i dyslokacyi.

Beide senden die Dienstesanzeigen täglich unmittelbar an das Flügel-Commando, wenn aber im Standorte derselben ein Wachtmeister oder Lieutenant sich befindet, übernehmen letztere die Dienstes-Piecen zur weiteren Beförderung.

Zur gewöhnlichen Versendung der Dienstes-Correspondenz hat sich die Gensd'armerie wie die übrigen k. k. Truppenkörper und Branchen der Armee der Postbeförderung zu bedienen.

Der innere Dienst wird durch einen besonderen Dienstunterricht geregelt.

§. 56.

Zusammenziehen der detachirten Abtheilungen bei Visitirungen, dann Scheibenschiessen.

Jeder Commandant einer untergeordneten Gensd'armerie-Abtheilung (Zug, Section, Corporalschaft und Posten) kann nach Bedarf des Dienstes die ihm zugewiesenen Abtheilungen zusammenziehen, und innerhalb seines Districtes bewegen, auch in ausserordentlich dringenden Fällen seine Meldungen selbst unmittelbar an das Regiments-Commando senden, hat aber hievon gleichzeitig seinem betreffenden Vorgesetzten die Anzeige zu erstatten.

Zum Behufe der Musterungen allein findet in der Regel die Zusammenziehung grösserer Abtheilungen nicht Statt, und es ist vielmehr die Pflicht der dazu berufenen Stabs- und Oberofficiere, dann der Wachtmeister, die Musterungen bei der vorgeschriebenen Bereisung mit den Unterabtheilungen vorzunehmen, nur die jährlichen Uebungen des Scheibenschiessens können abwechselnd zugsweise vorgenommen werden, in welchem Falle jedoch immer in jeder Station der dritte Theil der Mannschaft bei dem Dienste belassen werden muss.

VI. Capitel.

Verhältniss der Gensd'armerie zu dem Militär.

§. 57.

Dienstleistung der Gensd'armerie über Aufforderung der Militär-Behörden.

In der Regel hat die Gensd'armerie alle ihr von einer Militär-Autorität zu ertheilenden Befehle nur durch ihre stufenweise vorgesetzten Commandanten und Behörden zu erhalten.

§. 58.

Benützung der Gensd'armerie durch die Militär-Autoritäten.

Ausnahmsweise sind jedoch die Landes-Militär-Commanden und ebenso die jeweilig in selbständiger Lage angestellten Divisionärs und Brigadiers berechtiget, wenn Gefahr am Verzuge ist, die Gensd'armerie zur Handhabung der militärischen Polizei zu benützen, jedoch stets mit der Rücksicht, dass darunter der gewöhnliche Dienst der Gensd'armerie nicht leidet.

Es ist aber diesen Militär-Autoritäten nicht gestattet, eine Gensd'armerie-Abtheilung ausser dem ihr zugewiesenen Bezirke in Bewegung zu setzen.

§. 59.

Rapporte an die Militär- und Auskünfte an die Civil-Behörden.

An das Landes-Militär-Commando, so wie an einen Divisionär oder Brigadier erstattet die Gensd'armerie keine anderen Diensteseingaben, als den Stand- und Dislocirungs-Rapport

Jeżeli się komendant skrzydłowy lub cugowy na miejscu sztabowem komendy brygady lub dywizyi nie znajduje, tedy takowy przy objęciu komendy doniesienia owe przez komendanta oddziału tamże obecnego, gdyby tenże tylko podoficerem był, przesyłać, a następnie tylko o zachodzących zmianach w stanie lub dyslokacyi donosić winien.

Na stósowne wezwanie władz cywilnych (§§. 38. i 50.) komendanci żandarmeryi także i tym uproszone wiadomości pod własną odpowiedzialnością udzielać powinni.

§. 60.

Stosunek do komend miast, twierdz i placów.

Komendy miast, twierdz i placów z żandarmeryą w bliższej i bezpośredniej styczności stoją i od komendantów oddziałowych wedle różnicy rangi służbowej tychże ostatnich, zawiadomienia lub doniesienia o wszystkich wypadkach otrzymują, zakres działania wspomnianych komend miast, fortec lub placów dotyczących.

Też same komendy zarządzenia policyjne z wojskowego względu przez nich za potrzebne uznane, gdyby zwłoka niebezpieczeństwem groziła, bezpośrednio przez żandarmeryą wykonywać każą, nie mieszając się w jej wnętrzną służbę, ani też jej do nadzwyczajnych czynności służbowych niepotrzebnie nie używając.

§. 61.

Wojskowy stosunek co do rangi.

Przepisy dyscyplinarne co do rangi służbowej w armii, także i do żandarmeryi, naprzeciw ces. król. wojsku, stosują się.

Prosty żołnierz odznaczenia kaprala w armii używa.

§. 62.

Żandarm do żadnych czynności powołaniu swemu cudzych użytym być nie może.

Żandarm pod żadnym pozorem do jakichkolwiekbądź czynności powołaniu swemu cudzych na krótszy lub dłuższy czas komenderowanym być nie może. Każde użycie żandarma do celów prywatnych, nawet do owych dla przełożonych swych wojenno-sądowe postępowanie na tych ściąga, którzy go do takowego celu używali.

§. 63.

Asystencya przy sprawowaniu służby przez oddziały wojskowe.

Żandarmeryi na jej żądanie każdego czasu potrzebną pomoc, a to każdy wojskowy oddział dawać musi, jeżeli własna jej siła w nadzwyczajnych przypadkach nie jest dostateczną; w takowych przypadkach kierowanie spólnem wykonaniem służby tylko dotyczącemu komendantowi żandarmeryi przystoi. Tenże dowództwo nad oddziałem wojskowym podczas jego asystencyi objąć ma, wyjąwszy wypadek, gdy nim nad- lub podoficer wyższej rangi dowodzi, w którym to razie dowództwo podług wojskowych przepisów służbowych przez najstarszego w randze prowadzonem być ma.

Wenn der Flügel- oder Zugs-Commandant sich nicht im Stabsorte des Brigade- oder Divisions-Commandos befindet, so hat selber bei dem Antritte des Commando jene Meldungen durch den daselbst anwesenden Abtheilungs-Commandanten, wenn dieser nur ein Unterofficier wäre, einzuschicken, und in der Folge bloss die etwaigen Veränderungen in dem Stande oder in der Dislocation anzuzeigen.

Ueber ordnungsmässige Aufforderung der Civilbehörden (§§. 38 und 50) haben die Gensd'armerie-Commandanten auch ihnen die angesuchten Auskünfte unter eigener Verantwortung ungesäumt zu ertheilen.

§. 60.

Verhältniss zu den Stadt-, Festungs- und Platz-Commanden.

Die Stadt-, Festungs- und Platz-Commanden stehen mit der Gensd'armerie in näherer und unmittelbarer Berührung, und erhalten von den Abtheilungs-Commandanten nach Unterschied des Dienstranges der Letzteren, Meldungen oder Anzeigen über alle Vorfälle, welche den Wirkungskreis der gedachten Stadt-, Festungs- oder Platz-Commandos betreffen.

Eben diese Commanden lassen die von ihnen in militärischer Beziehung für nöthig erkannten polizeilichen Verfügungen, wenn Gefahr am Verzuge ist, durch die Gensd'armerie unmittelbar ausführen, ohne sich in deren inneren Dienst einzumengen, oder solche unnöthiger Weise durch ausserordentliche Dienstleistung in Anspruch zu nehmen.

§. 61.

Militärisches Rangverhältniss.

Die Disciplinar-Vorschriften in Betreff des Dienstranges in der Armee finden auch bei der Gensd'armerie, gegenüber dem k. k. Militär, Anwendung.

Der gemeine Gensd'arme hat die Auszeichnung eines Corporales der Armee zu geniessen.

§. 62.

Der Gensd'arme darf zu keiner seinem Berufe fremden Dienstleistung verwendet werden.

Der Gensd'arme darf unter keinem Vorwande zu irgend einer seinem Berufe fremden Dienstleistung auf kürzere oder längere Zeit commandirt werden. Jede Verwendung des Gensd'arme zu Privatzwecken, selbst zu jenen seiner Vorgesetzten, zieht die kriegsrechtliche Behandlung derjenigen nach sich, welche ihn zu solchen Zwecken verwendeten.

§. 63.

Assistenz bei Dienstesverrichtungen durch Militär-Abtheilungen.

Der Gensd'armerie muss auf ihr Begehren jederzeit die nöthige Unterstützung und zwar von jeder Militärabtheilung beigegeben werden, wenn ihre eigene Macht in ausserordentlichen Fällen nicht ausreicht. In solchen Fällen steht die Leitung der gemeinschaftlichen Dienstesvollziehung nur dem betreffenden Commandanten der Gensd'armerie zu. Dieser hat das Commando der Militärabtheilung während ihrer Assistenzleistung zu übernehmen, den Fall ausgenommen, wenn dieselbe von einem Ober- oder Unterofficier höheren Ranges befehligt wird, wo dann das Commando nach den militärischen Dienstesvorschriften von dem Rangesältesten zu führen ist.

§. 64.

Stosunek do ciała straży.

Co do stosunku żandarmeryi do innych ciał straży i do gwardyi obywatelskiej w ogólności za zasadę służy, że żandarmerya w wykonywaniu swej służby i w kierowaniu nią przez żadną inną siłę zbrojną przeszkodzoną być nie powinna, i że ją we wszelkich przypadkach potrzeby wspierać należy.

Rozdział VII.

Należytości tak pieniężne jak w naturze, umieszczenie, udzielanie pensyi i opatrzenie inwalidowe oficerów i ludzi tudzież wdów i sierot.

§. 65.

Należytości tak pieniężne jak w naturze dla oficerów i ludzi, tudzież ich umieszczenie.

Oficerowie żandarmeryi pobierają płace (gaże) porcye dla koni wraz z słomą na podściełkę, dyety i remuneracye za zwyczajne podróże służbowe i z powodu mustry, jeżeli dłużej jak przez 24 godzin od miejsca swej stacyi oddaleni byli, oni otrzymują kwaterowe lub kwatery w naturze.

Podoficerowie i prości dostają żołdy (składające się z należytości głównej i dodatków krajowych lub miejscowych), dodatki przy czynnościach służbowych, jeżeli dłużej jak przez 24 godzin zewnątrz miejsca swej stacyi zatrzymywać się przymuszeni są, porcye dla koni wraz ze słomą na podściełkę, jeżeli do konnej żandarmeryi należą, taglie za przystawienie dezerterów, zbrodniarzów, przemycarzów i t. p. i otrzymują wolne umieszczenie.

Dla każdego pułku wyznaczone będą ekspensa kancelaryjne i koszta pułkowe, względem których rachunek złożyć należy.

Należytość główna ustanawia się:

dla trębacza, żandarma i dla przydzielonego piechotn. dziennie na .	25 kr.
dla wice-kaprala	27 „
dla kaprala	30 „
dla wachmistrza	37 „

Przy żandarmeryi konnej wynosi główna należytość dziennie

dla trembacza, żandarma i przydzielonego	27 kr.
dla wice-kaprala	29 „
dla kaprala	32 „
dla wachmistrza	40 „

Należytości, które jako dodatki krajowe lub miejscowe uważane być mają, w każdym pojedyńczym przypadku osobnemi rozporządzeniami ustanowione będą.

Gaże oficerów sztabowych i wyższych, ich inne emolumenta służbowe, nakoniec pobory reszty osób żandarmeryi załączona tu tabela należytości zawiera.

§. 66.

Co temi należytościami opędzić się winno.

Ludzie żandarmeryi opędzają swemi należytościami wszelkie swe potrzeby włącznie chleba, drzewa, świc i podkowania koni; broń, która bez winy człowieka zepsutą

§. 64.

Verhältniss zu einem Wachkörper.

In Beziehung auf das Verhältniss der Gensd'armerie zu anderen Wachkörpern und zur Bürgerwehr gilt im Allgemeinen der Grundsatz, dass die Gensd'armerie in der Vollziehung ihres Dienstes und in der Leitung desselben durch keine andere bewaffnete Macht zu beirren, und in allen Fällen des Bedarfes, zu unterstützen ist.

VII. Capitel.

Geld- und Naturaliengebühren, Unterkunft, Pensions- und Invaliden-Versorgung der Officiere und Mannschaft, so wie der Witwen und Waisen.

§. 65.

Geld- und Naturaliengebühren der Officiere und Mannschaft nebst Unterkunft.

Die Gensd'armerie - Officiere beziehen Besoldungen (Gagen), Pferdeportionen nebst Streustroh, Diäten und Remunerationen für gewöhnliche Dienst- und für Musterungsreisen, wenn sie über 24 Stunden aus ihrem Stationsorte entfernt waren, sie geniessen Quartiergelder oder Naturalquartiere.

Die Unterofficiere und Gemeinen erhalten Löhnungen (bestehend in einer Grundgebühr und Landes- oder Localzuschüssen), Zulagen bei Dienstesverrichtungen, wenn selbe über 24 Stunden von ihrem Stationsorte auszubleiben genöthigt waren, Pferdeportionen sammt dem Streustroh, wenn sie zur berittenen Gensd'armerie gehören, Taglien für eingebrachte Deserteurs, Verbrecher, Schleichhändler etc. und geniessen freie Unterkunft.

Für jedes Regiment werden Pauschalien für Kanzleispesen und Regimentsunkosten ausgeworfen, worüber die Rechnung zu legen kommt.

Die Grundgebühr wird:

für den Trompeter, Gensd'arme und den Zugetheilten zu Fuss mit täglich . . . . . 25 kr.
für den Vicecorporal . . . . 27 „
für den Corporal . . . . 30 „
für den Wachtmeister . . . . 37 „
festgesetzt.

Bei der berittenen Gensd'armerie beträgt die tägliche Grundgebühr für den Trompeter, Gensd'arme und den Zugetheilten . . . . 27 kr.
für den Vicecorporal . . . . 29 „
für den Corporal . . . . 32 „
für den Wachtmeister . . . . 40 „

Die Gebühren, welche als Landes- oder Localzuschüsse zu gelten haben, werden von Fall zu Fall mittelst besonderen Verordnungen festgesetzt.

Die Gagen der Stabs- und Oberofficiere, deren sonstige Dienstesemolumente, endlich die Bezüge der übrigen Individuen der Gensd'armerie enthält die anliegende Gebührentabelle.

§. 66.

Was von den Gebühren zu bestreiten kommt.

Die Gensd'armerie Mannschaft bestreitet aus ihren Gebühren alle ihre Bedürfnisse mit Einschluss von Brot, Holz, Licht und Hufbeschlag für die Pferde; die ohne Verschulden des

lub nieużyteczną się stała, za poprzedniczem zezwoleniem kosztem skarbu zastąpiona będzie.

§. 67.

System massy.

Przy całej żandarmeryi system massy zaprowadzony być ma.

Fundusz massy żandarmeryi utworzonym będzie:

a) pierwszą wkładką,

b) miesięcznemi pieniędzmi ryczałtowemi dla ludzi od wachmistrza na dół idąc, które ze skarbu wedle namienionego w §. 69. wymiaru wpływać mają.

§. 68.

Pierwsza wkładka.

Pierwsza wkładka służy do sprawienia wszelkich przedmiotów mondurowych, rynsztunków człowieka i konia wyjąwszy broń i konie, które kosztem skarbu zastąpione będą.

Kwota pierwszej wkładki żandarma stosuje się w różnych krajach koronnych do cen miejscowych względem efektów sprawić się mających, ku czemu za rozkazem komend pułkowych co rok stósowne układy liwerunkowe drogą licytacyi zawierają się a tem samem i więc i ilość pierwszej wkładki na rok dotyczący ustanawia się.

Jenerał-inspektor jednak ze względu na szczególne stosunki od postępowania licytacyjnego i liwerunkowego wyjątek przypuścić lub przepisać, a przez zakupy z wolnej ręki i obstalowanie osobiste o załatwianiu potrzeb mondurowych i rynsztunkowych staranie mieć może.

Każdy ze stanu cywilnego asentyrowany żandarm pierwszą wkładkę gotówką złożyć winien, równie też i z ces. król. armii przeniesiony człowiek, jeżeli takowy suplentem jest, przeciwnie bowiem skarb za przeniesionego pierwszą wkładkę zastępuje.

§. 69.

Ryczałtowe pieniądze massy.

Ryczałtowe pieniądze massy w miesięcznych ratach ze skarbu do funduszu wpływają, a to podług następujących rocznych kwot porachowane:

Przy konnej żandarmeryi przypada na	wachmistrza rocznie	60	złt. r
„	kaprala i wicekaprala . . .	55	„
„	trębacza, żandarma i przydzielonego	50	„
Przy żandarmeryi piechotnej przypada na	wachmistrza rocznie	45	„
„	kaprala i wice-kaprala . . .	40	„
„	trębacza, żandarma i przydzielonego	40	„
„	furyera, nadkonowała i profosa pułkowego	40	„
„	posługacza wojskowego i posługacza prywatnego	24	„

Mannes zu Grunde gegangen oder unbrauchbar gewordenen Waffen werden nach vorhergegangener Passirung vom Aerar ersetzt.

§. 67.

Das Massasystem.

Bei der ganzen Gensd'armerie ist das Massasystem einzuführen.

Der Massafond des Gensd'arme wird gebildet:

a) durch die erste Einlage.

b) durch monatliche Pauschalgelder für die Mannschaft vom Wachtmeister abwärts, welche vom Aerar in der im §. 69 angedeuteten Ausmass zufliessend gemacht werden.

§. 68.

Die erste Einlage.

Die erste Einlage dient zur Anschaffung sämmtlicher Montourssorten. Manns- und Pferderüstung mit Ausnahme der Waffen und der Pferde, die aus dem Staatsschatze bestritten werden.

Der Betrag der ersten Einlage eines Gensd'arme richtet sich in den verschiedenen Kronländern nach den Localpreisen der anzuschaffenden Effecten und werden zu diesem Behufe auf Befehl der Regiments-Commanden alljährlich die angemessenen Lieferungsverträge im Versteigerungswege abgeschlossen, sohin der Betrag der ersten Einlage für das betreffende Jahr festgesetzt.

Der General-Inspector kann jedoch mit Rücksicht auf besondere Verhältnisse von dem Licitations- und Lieferungsverfahren eine Ausnahme zulassen oder vorschreiben, und durch Handeinkaufe und Personalbestellung für die Beischaffung der Montours- und Rüstungserfordernisse Sorge tragen.

Jeder aus dem Civile assentirte Gensd'arme muss die erste Einlage bar erlegen, eben so auch der aus der k. k. Armee transferirte Mann, in sofern er Supplent ist, widrigens bestreitet für den Transferirten das Aerar die erste Einlage.

§. 69.

Massa-Pauschal-Gelder.

Die Massapauschalgelder werden in monatlichen Raten von dem Aerar zum Fonde einbezahlt, und zwar nach folgenden Jahresbeträgen berechnet:

Bei der berittenen Gensd'armerie entfällt für den Wachtmeister jährlich . . . . 60 fl.
„ „ Corporal und Vicecorporal . . 55 „
„ „ Trompeter, Gensd'arme und Zugetheilten . . . . 50 „

Bei der unberittenen Gensd'armerie entfällt für den Wachtmeister jährlich . . . 45 fl.
„ „ Corporal und Vicecorporal . 40 „
„ „ Trompeter, Gensd'arme und Zugetheilten . . . . 40 „
„ „ Fourier, Oberschmied und Regiments-Profoss . . . . . 40 „
„ „ Fourierschützen und Privatdiener . . . . 24 „

§. 70.

Należytości śpitalowe.

Wszyscy ludzie żandarmeryi na zdrowiu zapadli od wachmistrza idąc na dół i prymaplaniści z reguły do ces. król. śpitalów wojskowych oddawani bywają, i dopóki w śpitalu pielęgowani będą, jednę połowę swych poborów na rzecz śpitalu zostawiają; druga połowa do pieniędzy w massie im się złoży. Toż samo wprawdzie i w tym przypadku miejsce ma, jeżeliby takowi chorzy do śpitalu cywilnego oddanymi być musieli. Atoliż jeżeliby w takowym koszta pielęgnowania więcej wynosiły, jak połowa poborów na zdrowiu zapadłego dla pokrycia onych zostawić się mająca, na ten czas nadwyżka śpitalowi ze skarbu wypłaconą być ma.

§. 71.

Należytość zaaresztowanych.

Jeżeli żandarm za wykroczenie lub zbrodnią karze aresztu lub więzienia podpadł, tedy na cały czas jego zatrzymania włącznie aresztu dochodzenia należytość aresztancka, jaką w ces. król. armii usystemizowano, od jego poborów na rzecz zatrzymania aresztowego odrachowaną, a pozostająca reszta do funduszu inwalidowego odwiezioną będzie. Tylko w przypadku uznania go za zupełnie od winy wolnego, należytości podczas uwięzienia onegoż zatrzymane jedną połową do jego masy odwiezione, drugą połową temuż wydane, a należytości aresztanckie zaś z funduszu eraryalnego osobno zastąpione być mają.

§. 72.

Prawo własności do konia służbowego i darunek jezdnego.

Jeżeli oficer swego konia służbowego przez ośm lat nieprzerwanie jeździł, na tenczas koń własnością onegoż się staje. Tak względem tego jako i względem darunku jezdnego dla ludzi ogólnie te same postanowienia miejsce mają, które od czasu do czasu dla c. k. armii wydane będą lub w mocy stoją.

§. 73.

Pomnożenie części w massie.

Część pojedyńczego w massie pomnaża się:

a) połową taglii, nagród i taks za przystawienie dezerterów, tudzież połową części imaczów (aprehendentów) za pojmianie przemycaczów i t. d., które należytości z funduszu wojskowego, finansowego lub innego jakiego wypłacone będą;

b) taksami za towarzyszenie wozom pocztowym eraryalnym i prywatnym;

c) nadzwyczajnemi dodatkami eraryalnemi za straty przedmiotów mondurowych i rysztunkowych;

d) oszczędzeniami podczas pielęgnowania śpitalowego (§. 70.) lub podczas niezawinionego aresztu inkwizycyjnego (§. 71.), a nakoniec

e) dobrowolnemi wkładkami ludzi.

§. 74.

Część w massie jest prywatną człowieka własnością.

Coby dla każdego pojedyńczego do massy włożonem było, to własność jego prywatną stanowio, i takwem spólnie w ten sposób zarządza się, iż pozostała jednej osoby należytość na korzyść drugiej użytą być nie może.

§. 70.

Spitalsgebühren.

Alle von der Gensd'armerie erkrankenden Leute vom Wachtmeister abwärts und die Primaplanisten werden in der Regel in k. k. Militärspitäler abgegeben, und lassen, so lange sie im Spitale verpflegt werden, die Hälfte ihrer Gebühr zu Gunsten des Spitals zurück; die andere Hälfte wird ihnen zu den Massageldern hinterlegt. Das nämliche hat zwar auch in dem Fall zu gelten, als solche Kranke an ein Civilspital abgegeben werden müssten. Sollten aber in einem solchen die Verpflegskosten mehr betragen, als die zu ihrer Deckung zurückzulassende Hälfte der Gebühren des Erkrankten, so ist der Mehrbetrag dem Spitale vom Aerar zu erfolgen.

§. 71.

Arrestantengebühr.

Wird ein Gensd'arme wegen eines Vergehens oder Verbrechens mit einer Arrest- oder Kerkerstrafe belegt, so wird für die ganze Zeit seiner Haft mit Einschluss des Untersuchungsarrestes die in der k. k. Armee systemisirte Arrestantengebühr von seinen Bezügen für das Detensionsgefängniss verrechnet, und der verbleibende Rest zum Invalidenfonde abgeführt. Nur in dem Falle seiner gänzlichen Schuldloserklärung sind die während seiner Haft zurückbehaltenen Gebühren zur Hälfte an seine Massa abzuführen, die andere Hälfte demselben zu erfolgen, und die Arrestantengebühren aber vom Aerar insbesondere zu bestreiten.

§. 72.

Eigenthum auf das Dienstpferd und Reitdouceur.

Wenn ein Officier sein Dienstpferd durch acht Jahre ununterbrochen reitet, übergeht es in sein Eigenthum. In dieser Beziehung sowohl wie auch wegen des Reitdouceur für die Mannschaft gelten überhaupt jene Bestimmungen, welche von Zeit zu Zeit für die k. k. Armee erlassen werden oder in Kraft stehen.

§. 73.

Vermehrung des Massa-Antheils.

Der Massa-Antheil des Einzelnen wird vermehrt:

a) Durch die Hälfte der Taglien, Prämien und Taxen für die Einbringuug von Deserteurs, der Apprehendenten-Antheile für die Ergreifung von Schleichhändlern u. s. f., welche Gebühren aus dem Militär-, Finanz- oder einem andern Fonde bezahlt werden;

b) durch die Taxen für Begleitung von Aerarial- und Privatpostwägen;

c) durch ausserordentliche Zuschüsse des Aerars für Verluste der Montours- und Rüstungssorten;

d) durch die Ersparnisse während der Spitalsverpflegung (§. 70) oder während einer unverschuldeten Untersuchungshaft (§. 71), und endlich

e) durch freiwillige Einlagen der Mannschaft.

§. 74.

Der Massa-Antheil ist Privateigenthum des Mannes.

Dasjenige, was für jeden Einzelnen in die Massa gelegt wird, bildet sein Privateigenthum, und wird gemeinschaftlich dergestalt verwaltet, dass aus dem Guthaben eines Individuums nichts zu Gunsten eines Andern verwendet werden darf.

Jeżeli żandarm w ten czas, kiedy przepisanemi przedmiotami mondurowemi i rynsztunkowemi zupełnie opatrzonym jest, w massie tak znaczną część posiada, iż ta część w dwójnosób wyznaczoną w §. 69. roczną wpłatę przewyższa, na ten czas wypłata przewyżki dla dotyczącej osoby po każdorazowem zamknięciu rachunków miejsce ma.

§. 75.

Utrata części w massie.

W przypadku dezercyi żandarma lub odprawienia onegoż z korpusu z własnej winy, część jego w massie, jako też cena, za sprzedane onegoż efekta wypadła, do funduszu inwalidowego w ogólności, jeżeliby dla żandarmeryi oddzielnego nie było, przekazane być mają.

§. 76.

Umieszczenie.

Względem umieszczenia za zasadę służy, że oficerom sztabowym i rotmistrzom żandarmeryi kwatera w naturze wedle kompetencyi dla ces. król. armii wymierzonej, lub odpowiedne kwaterowe należy się.

Nad- i podporucznicy zawsze w kasarniach żandarmeryjnych mieszkać obowiązani są i oprócz swego należytego, przyzwoicie umeblowanego pomieszkania każdy jeden pokój na kancelaryą cugową otrzyma.

Podoficerowie i żandarmi w kasarniach lub w innych stósownych domach umieszczeni być mają, przy czem dla utrzymania powagi żandarmeryi u ludu zawsze na to baczność mieć należy, ażeby zważając na wyższą wojskową rangę żandarmom przyznaną dostateczna ilość oddzielnych, przyzwoicie urządzonych izb znajdowała się, przez coby spólne mieszkanie za nadto wielkiej liczby osób w jednej izbie ile możności uniknionem być mogło.

Tak komendanci sekcyjni jak komendanci kapralstw i posterunków wedle możności osobną miejscowość kancelaryjną dostaną.

§. 77.

Udzielanie pensyi dla oficerów i płaca inwalidowa dla ludzi, tudzież zaopatrzenie wdów i sierot.

Oficerom żandarmeryjnym te same prawa do pensyi przysłużają jak reszcie ces. król. wojska, a natężone ich czynności służbowe i użycie odznaczające się osobnemi dodatkami osobistemi uwzględnione będą.

Należytości inwalidowe dla ludzi tak konnych jak piechotnych następującemi ilościami wymierzają się:

Dla furyera, wachmistrza, profossa i nadkonowała	20 kr.
„ kaprala	17 „
„ wicekaprala	15 „
„ trębacza, żandarma i dla przydzielonego	13 „

Wenn ein Gensd'arme zur Zeit, als er mit den vorgeschriebenen Montours- und Rüstungssorten vollständig versehen ist, in der Massa einen so grossen Antheil besitzt, dass dieser Antheil das zweifache der im §. 69 festgesetzten jährlichen Einzahlung übersteigt, so findet die Auszahlung des Ueberschusses an das betreffende Individuum nach dem jedesmaligen Rechnungsabschlusse Statt.

§. 75.
Verlust des Massa-Antheils.

Im Falle der Desertion eines Gensd'arme oder der Entfernung desselben aus dem Corps durch eigenes Verschulden ist sein Massa-Antheil, so wie der Erlös aus dem Verkaufe seiner Effecten dem Invalidenfonde im Allgemeinen, wenn für die Gensd'armerie nicht ein abgesonderter bestehen sollte, zuzuwenden.

§. 76.
Unterkunft.

In Betreff der Unterkunft gilt der Grundsatz, dass den Stabsofficieren und Rittmeistern der Gensd'armerie ein Naturalquartier nach der für die k. k. Armee bemessenen Competenz oder ein entsprechendes Quartiergeld gebührt.

Die Ober- und Unterlieutenants haben stets in Gensd'armeriekasernen zu wohnen, und erhalten ausser ihrer ordnungsmässigen, gehörig meublirten Wohnung jeder ein Zimmer zur Zugskanzlei.

Die Unterofficiere und Gensd'armen sind in Kasernen oder in anderen geeigneten Gebäuden unterzubringen, wobei zur Aufrechthaltung des Ansehens der Gensd'armerie bei der Bevölkerung stets darauf Bedacht genommen werden muss, dass unter Beachtung des den Gensd'armes eingeräumten höheren militärischen Ranges eine hinlängliche Anzahl von abgesonderten, gehörig eingerichteten Zimmern vorhanden ist, wodurch das Zusammenwohnen einer zu grossen Anzahl von Individuen in Einem Zimmer möglichst vermieden werden kann.

Sowohl die Sections- als die Corporalschafts- und Posten-Commandanten erhalten nach Zulässigkeit ein eigenes Kanzleilocal.

§. 77.
Pensions-Versorgung der Officiere und Invalidengehalt der Mannschaft, dann Witwen und Waisen.

Die Officiere haben dieselben Pensionsansprüche wie im übrigen k. k. Militär und wird auf ihre angestrengte Dienstleistung und auszeichnende Verwendung mittelst besonderer Personal-Zulagen Rücksicht genommen werden.

Die Invalidengebühren für die Mannschaft zu Pferd und zu Fuss werden in nachfolgenden täglichen Beträgen bemessen:

Für den Fourier, Wachtmeister, den Profoss und Oberschmied	20 kr.
„ „ Corporal	17 „
„ „ Vice-Corporal	15 „
„ „ Trompeter, Gensd'arme und Zugetheilten	13 „

Do tego wymiaru dołącza się dla osób w domach inwalidowych umieszczonych jeszcze dzienna porcya chlebowa i serwisowa, tudzież zwyczajny mondur inwalidowy, a dla furyera wyznaczone wynagrodzenie za mondur.

Półinwalida prawo ma domagać się by do innego ciała strażnego służbowania mniej uciążliwego bez uszczerbku swych poborów przeniesionym został.

Gdyby się to stać nie mogło, tedy dostaje abszyt z podarkiem, aż się wydarzy sposobność do posady onegoż w służbach cywilnych, końcem czego jego staranie się o to od urzędów najszczególniej uwzględnionem być ma.

§. 78.

Wymiar podarka służbowego.

Wymiar przynależącego się każdej szarży podarka służbowego na zasadzie klas co do lat służby w c. k. armii przyjętych i z uwzględnieniem podwyższonych należytości żandarmeryi bez różnicy gatunku broni sposobem następującym postanawia się:

Dla wachmistrza na pierwsze 6 lat rocznie . .	18	złt. r.
począwszy od roku 7go	24	„
„ kaprala i wice-kaprala na pierwsze 6 lat .	10	„
począwszy od roku 7go	15	„
„ trębacza, żandarma i przydzielonego na pierwsze 6 lat	6	„
począwszy od roku 7go	9	„
„ posługacza wojskowego i posługacza prywatnego na pierwsze 6 lat . . .	4	„
począwszy od roku 7go	6	„

Furyerzy, którzyby się w służbie inwalidami stali i opatrzenia zrzekli, profosi i nadkonowali otrzymają ryczałtowo 100 złt. r. Z resztą przepisy dla ces. k. armii w regulaminie służbowym wyszczególnione, służbowego podarka tyczące się, także i do żandarmeryi jako integrującej części armii stosują się.

§. 79.

Opatrzenie wdów i sierot.

Co do wdów i sierot oficerów żandarmeryjnych ogólne przepisy wojskowe względem pensyi stanowią, równie też austryacki przepis względem podarka służbowego dla wdów i sierot żandarmów począwszy od wachmistrza na dół idąc wszelakoż z uwzględnieniem wyżej dla żandarmeryi wymierzonych ilości podarka służbowego.

Rozdział VIII.

Administracya ekonomiczna.

§. 80.

Odpowiedzialność komendanta pułku za administracyą ekonomiczną.

Z dniem utworzenia pułku żandarmeryi obejmuje komendant onegoż całą administracyą ekonomiczną i odpowiedzialność za wszechstronne zarządzenie obowiązkowe.

Zu diesem Ausmass kommt für die in Invalidenhäusern aufgenommenen Individuen noch eine tägliche Brot- und Serviceportion, dann die gewöhnliche Invaliden-Montour, und für den Fourier das bestimmte Montour-Aequivalent.

Der Halb-Invalide hat Anspruch zu einem andern Wachkörper von minder beschwerlicher Dienstleistung ohne Abbruch seiner Gebühren übersetzt zu werden.

Sollte dieses nicht thunlich seyn, so erhält er den Abschied mit Gratiale, bis sich eine Gelegenheit zu seiner Anstellung in Civildiensten ergibt, zu welchem Ende seine Bewerbung von den Behörden vorzugweise zu berücksichtigen seyn wird.

§. 78.

Ausmass des Dienstgratiales.

Das Ausmass des einer jeden Charge gebührenden Dienstgratiales ist auf Grundlage der für die k. k. Armee angenommenen Dienstjahresclassen und mit Rücksicht auf die erhöhten Gebühren der Gensd'armerie ohne Unterschied der Waffengattung folgendermassen bestimmt:

Für einen Wachtmeister für die ersten 6 Jahre jährlich . .	18	fl.
vom 7. Jahre angefangen	24	„
„ „ Corporal und Vicecorporal für die ersten 6 Jahre	10	„
vom 7. Jahre an	15	„
„ „ Trompeter, Gensd'arme und den Zugetheilten für die ersten 6 Jahre	6	„
vom 7, Jahre an	9	„
„ „ Fourierschütz und Privatdiener für die ersten 6 Jahre	4	„
vom 7. Jahre an	6	„

Die im Dienste invalid gewordenen und auf die Versorgung verzichtenden Fouriere, Profosen und Oberschmiede bekommen zum Pausch 100 fl. Im Uebrigen haben die im Dienstreglement für die k. k. Armee vorgezeichneten, sich auf das Dienstgratiale beziehenden Vorschriften auch für die Gensd'armerie als einen integrirenden Theil der Armee zu gelten.

§. 79.

Witwen- und Waisen-Versorgung.

Bezüglich der Witwen und Waisen der Gensd'armerie-Officiere gelten die allgemeinen Militär-Pensions-Vorschriften, eben so das österreichische Dienstgratial-Normale für die Witwen und Waisen der Gensd'armes vom Wachtmeister abwärts mit Rücksichtnahme jedoch auf die für die Gensd'armerie höher bemessenen Dienstgratiale-Beträge.

VIII. Capitel.

Oekonomische Verwaltung.

§. 80.

Verantwortlichkeit des Regiments-Commandanten für die ökonomische Verwaltung.

Von dem Tage der Errichtung eines Gensd'armerie-Regiments übernimmt dessen Commandant die ganze ökonomische Verwaltung und die Verantwortlichkeit für die allseitige pflichtmässige Gebarung.

§. 81.

Wymierzenie miesięcznych potrzeb.

Miesięczne zestawienie wykazów stanu tak sztabu jak wszystkich skrzydeł pułku, w których to wykazach potrzeby każdego skrzydła w pieniężnych i innych należytościach dokładnie uwidocznione być muszą, służy za podstawę przy wymierzeniu ogólnych potrzeb dla pułku w miesiącu następnym.

§. 82.

Administracya ekonomiczna przy skrzydłach.

Każdy komendant skrzydłowy obejmuje i pokwituje wypadające na swe skrzydło części należytości i inne wydatki, a z odebrania i użycia listami zaopatrzenia i wykazami należycie uformułowanemi, rachunki miesięczne składać winien. Tenże też zobowiązanym jest o dostarczeniu furażu za interwencyą władzy politycznej i komisaryatu polnowojennego nadzór mającego drogą licytacyi postarać się, a rezultat licytacyi komendantowi pułku do zatwierdzenia predłożyć.

§. 83.

Kasa pułku.

Kasa pułku pod trojakiem zamknięciem zostaje; do której komendant pułku i oficerowie sztabowi, lub w ich nieprzytomności dwaj najstarsi na miejscu sztabu znajdujący się nadoficerowie klucze mają. Żurnal kasy podług zwyczajnej w austryackiej armii formy prowadzonym będzie.

§. 84.

Zarządzenie pieniędzmi massy.

Ponieważ zarządzenie pieniędzmi massy obowiązkiem sztabu jest, przeto miesięczny ryczałt massy od należytości pojedyńczych skrzydeł zaraz przy odwozie do komendanta skrzydłowego potrąconym i sztabowi do odebrania przekazanym będzie. Rejestra massy podług osobnego przepisu prowadzone będą.

§. 85.

Książeczki massy.

Ewidencya pieniędzy massy książeczkami massy żandarmów i rejestrami komendantów skrzydłowych uskutecznioną będzie.

Książeczka massy nazwisko człowieka, zupełne opisanie jego osoby, jako też promocyą w służbie oraz wykaz względem wszystkich należytości massy tudzież spis szczegółów mondurowych i czas trwania tychże zawierać ma.

W tej książeczce co kwartał wszelkie odebrania człowieka pod zatwierdzeniem dwóch świadków obliczone bywają.

Podobnemi rubrykami jak książeczki massy rejestra massy komendantów skrzydłowych zaopatrzone być mają.

Przy mustrach o należytem prowadzeniu i zgodności książeczek massy i rejestrów massy przekonać się, a w przypadkach odkrytych nieprawdziwości natychmiast co ku temu potrzebne zarządzić się winno.

§. 81.

Bemessung der monatlichen Erfordernisse.

Die monatliche Zusammenstellung der Standesausweise über den Stab und sämmtliche Flügel des Regiments, in welchen Ausweisen der Bedarf eines jeden Flügels an Geld und sonstigen Gebühren genau ersichtlich gemacht werden muss, dient als Grundlage zur Bemessung des Gesammterfordernisses für das Regiment in dem nächstfolgenden Monate.

§. 82.

Oekonomische Verwaltung bei den Flügeln.

Jeder Flügel-Commandant übernimmt und quittirt die auf seinen Flügeln entfallenden Gebühren-Antheile und sonstigen Auslagen, und hat über deren Empfang und Verwendung mit gehörig formulirten Verpflegslisten und Ausweisen, monatliche Rechnungen zu legen. Derselbe ist auch verpflichtet für die Beischaffung der Fourage unter Intervention der politischen Behörde und des respicirenden Feldkriegscommissariats im Licitationswege zu sorgen, und das Versteigerungs-Resultat dem Regiments-Commandanten zur Ratification vorzulegen.

§. 83.

Regimentscassa.

Die Regimentscassa steht unter dreifacher Sperre; zu derselben haben der Regiments-Commandant und die Stabsofficiere, oder in deren Abwesenheit die zwei ältesten im Stabsorte befindlichen Oberofficiere die Schlüssel. Das Cassajournal wird nach der in der österreichischen Armee üblichen Form geführt.

§. 84.

Verwaltung der Massagelder.

Da dem Stabe die Verwaltung der Massagelder obliegt, so wird das monatliche Pauschale der Massa von der Gebühr der einzelnen Flügel gleich bei der Abfuhr an den Flügel-Commandanten in Abzug gebracht und dem Stabe zum Empfange zugewiesen. Die Massaregister werden nach einer besonderen Vorschrift geführt.

§. 85.

Massabüchel.

Die Evidenz der Massagelder wird durch die Massabüchel der Gensd'armes und durch die Massaregister der Flügel-Commandanten hergestellt.

Das Massabüchel hat den Namen des Mannes, seine volle Personsbeschreibung, so wie Beförderung im Dienste nebst einen Ausweis über alle Massagebühren und einem Verzeichnisse der Montoursorten mit ihrer Dauerzeit zu enthalten.

In diesem Büchel werden vierteljährig alle Empfänge des Mannes unter Bestätigung von zwei Zeugen abgeschlossen.

Mit gleichen Rubriken wie die Massabüchel sind die Massaregister der Flügel-Commandanten zu versehen.

Bei den Musterungen ist sich von der ordentlichen Führung und Uebereinstimmung der Massabüchel und Massaregister die Ueberzeugung zu verschaffen, und in den Fällen entdeckter Unrichtigkeiten sogleich das Erforderliche zu verfügen.

§. 86.
Względem sprawienia potrzebnych szczegółów mondurowych i przedmiotów rynsztunkowych.

Względem sprawienia potrzebnych szczegółów mondurowych i rynsztunkowych, oznaczenia ceny tychże i ich trwania komendant pułku z przybraniem komisyi z

1 oficera sztabowego,
2 rotmistrzów,
2 nad- lub podporuczników,
1 wachmistrza piechotnego, dalej
1 wojenno-komisaryatowego, i
1 politycznego urzędnika

złożonej, co ku temu stósowne z reguły drogą licytacyi, zastrzegając sobie zatwierdzenie jenerała-inspektora, zarządzić winien.

Materyał dostarczyć się mający zawsze w odpowiednej dobroci, a mianowicie szczegóły sukienne, płócienne i skórzane lepszego gatunku być powinny; przeto więc mniej na niższą cenę jak raczej na lepszą jakość materyałów baczność mieć należy.

§. 87.
Instrukcya służbowa dla osób rachunkowych.

Prowadzenie rachunku żandarmeryjnego i obowiązki dotyczących urzędników osobnemi przepisami uregulowane będą.

Rozdział IX.
Kary i nagrody.

§. 88.
Wojskowy karny przepis.

Do żandarmeryi wojskowe przepisy karne zupełnie zastósowane będą; ta okoliczność, że żandarm zawsze jako w służbie zostający uważanym być musi, przy wykroczeniu onegoż jako obciążająca ukazuje się.

§. 89.
Wady i ogólny przepis względem wykluczenia z korpusu.

Przy żandarmeryi osobliwie następujące czyny wojenno-sądowej inkwizycyi podlegają i oprócz przepisanej innej kary wykluczenie z żandarmeryi w wyroku wyrazić się mające na winowajcę ściągają:

a) Wszelkie przestąpienie ustawami za zbrodnią uznane, mianowicie dezercya, oszustwo, kradzież, zatajenie rzeczy skradzionych lub znalezionych.

b) Wszelkie ciężkie nadużycie władzy służbowej, przekupienie, przyjmowanie podarunków pieniędzmi lub wartością pieniężną w rzeczach służby.

c) Niepoprawne pijaństwo i taki stopień gorsząco-ochydnego sposobu życia, że w żandarmie potrzebnego do służby zaufania już więcej pokładać nie można.

d) Dowiedzione niepoprawne niedbalstwo w służbie i nieskuteczność poprzedniczych przeciw temu powtórnych napomnień i kar dyscyplinarnych.

e) Powtórnie pojawiony brak sprężystości w działaniu, niezawodności, odwagi i przezorności przy wydarzeniach niebezpieczeństwem grożących.

§. 86.

Wegen Anschaffung der nöthigen Montoursstücke und Rüstungssorten.

Wegen Anschaffung der nöthigen Montour- und Rüstungssorten, der Bestimmung des Preises derselben und ihrer Dauerzeit hat der Regiments-Commandant mit Zuziehung einer aus

1 Stabsofficier,
2 Rittmeistern,
2 Ober- oder Unterlieutenants,
1 Wachtmeister zu Fuss, dann
1 kriegscommissariatischen, und
1 politischen Beamten

zusammengesetzten Commission das Geeignete in der Regel im Licitationswege unter Vorbehalt der Ratification des General-Inspectors zu veranlassen.

Das anzuschaffende Materiale muss stets von entsprechender Güte, und insbesondere sollen die Tuch-, Leinwand- und Ledersorten von der besseren Gattung seyn; es ist daher nicht so sehr auf minderen Preis als auf bessere Beschaffenheit der Stoffe zu sehen.

§. 87.

Dienstinstruction des Rechnungspersonals.

Die Gensd'armerie-Rechnungsführung und die Pflichten der bezüglichen Beamten werden durch eigene Vorschriften geregelt.

IX. Capitel.

Strafen und Belohnungen.

§. 88.

Militär-Strafvorschrift.

Auf die Gensd'armerie finden die Militär-Strafvorschriften volle Anwendung; der Umstand, dass der Gensd'arme immer als im Dienste stehend angesehen werden muss, tritt bei seinem Vergehen als erschwerend ein.

§. 89.

Fehler und allgemeine Bestimmung wegen Ausstossung aus dem Corps.

Bei der Gensd'armerie unterliegen aber insbesondere folgende gesetzwidrige Handlungen der kriegsrechtlichen Untersuchung und ziehen nebst der sonstigen gesetzlichen Strafe die im Urtheile auszudrückende Ausstossung aus der Gensd'armerie nach sich.

a) Jede von den Gesetzen als Verbrechen erklärte Uebertretung, insbesondere Desertion, Betrug, Diebstahl, Verhehlung gestohlener oder gefundener Sachen.

b) Jeder grobe Missbrauch von Dienstgewalt, Bestechung, Annahme von Geschenken an Geld oder Geldeswerth im Dienste.

c) Unverbesserliche Trunkenheit und ein solcher Grad anstössiger Lebensweise, dass dem Gensd'arme das zum Dienste nöthige Vertrauen nicht mehr geschenkt werden kann.

d) Erwiesene unverbesserliche Nachlässigkeit im Dienste und Unwirksamkeit der diessfalls vorausgegangenen wiederholten Ermahnungen und Disciplinarstrafen.

e) Wiederholt an den Tag gelegter Mangel an Thatkraft, Verlässlichkeit, Entschlossenheit und Umsicht bei Gefahr drohenden Ereignissen.

f) Uczęstnictwo w takich stowarzyszeniach, do których przyłączać się wojsku w ogólności zakazano, tudzież sprzeczne z obowiązkami zaniechanie doniesienia o stowarzyszeniu prawom przeciwnemu.

Jak tylko wykluczenie wyrokiem sądowym wyrzeczono, na ten czas względem przeniesienia człowieka stósowne zarządzenie zrobić należy.

§. 90.

Wykluczenie z korpusu drogą dyscyplinarną.

Jeżeliby żandarm w jakim błędzie wytrwałym i niepoprawnym się ukazywał, który wprawdzie do postępowania wojenno-sądowego sposobnym nie jest, jednakże człowieka do służby żandarmeryjnej oczywiście niezdolnym ukazuje, tedy wprawdzie nie wykluczenie atoliż przeniesienie onegoż do dotyczącego pułku powiatu werbunkowego zarządzone, a to za umotywowaniem pułku jenerałowi-inspektorowi przedstawionem, ze strony tegoż stósowną drogą przez dotyczącą krajową komendę wojskową zarządzone być może.

§. 91.

Nagroda.

Nagrody dla ludzi żandarmeryi, tak jak w c. k. armii tedy miejsce mają, kiedy żandarm w wykonaniu swej służby czynami nadzwyczajnie na nagrodę zasługującemi, z ważnemi następnościami połączonemi, do publicznego uznania prawa sobie uzyskał.

Takowe nagrody są:

a) piśmienne pochwały od przełożonych onegoż,

b) udzielanie medalów za zasługi wojskowe i cywilne, tudzież

c) promocya na wyższe stopnie służbowe.

Oprócz tego żandarm w skutek zwyczajnych swych czynności służbowych w pewnych przypadkach, nagrody pieniężne, taglie etc. etc. otrzymać ma.

§. 92.

Taglie i wymiar nagród.

Taglie za przystawienie dezerterów, jako też darunki za ratunek w przepisach wojskowych ustanowione są. Za osoby przez stan cywilny zaaresztowane i już osądzone taglie wymierzają się w miarę karnego wyroku, jak następuje:

Przy areszcie, lub karze więzienia niżej 1 roku . .	4	złt. r.
„ 1 do 3 lat .	8	„
„ 3 do 10 lat .	16	„
„ 10 do 15 lat .	25	„
nad 15 lat . . .	30	„
Przy karze śmierci	69	„

Te taglie natychmiast po nastąpionem obwieszczeniu wyroku wypłacone będą. Prawo do takowych taglii jednak pod tym warunkiem miejsce ma, że pojmanie bez szczególnego ku temu rozkazu i z własnego popędu nastąpić musi, wyjąwszy jedynie ten przypadek, jeżeliby szukany i zbiegły zbrodniarz w 24 godzinach po wydaniu rozkazu zaaresztowania przystawionym został.

f) Theilnahme an solchen Vereinen, zu welchen beizutreten dem Militär im Allgemeinen untersagt ist, eben so die pflichtwidrige Unterlassung der Anzeige eines gesetzwidrigen Vereines.

Sobald die Ausstossung gerichtlich ausgesprochen worden, ist wegen der Transferirung des Mannes die entsprechende Verfügung einzuleiten.

§. 90.

Ausschliessung vom Corps im Disciplinarwege.

Zeigt sich ein Gensd'arme in einen Fehler beharrlich und unverbesserlich, welcher zwar zur kriegsrechtlichen Behandlung nicht geeignet ist, jedoch den Mann zum Gensd'armen-Dienste offenbar untauglich erscheinen lässt, so kann zwar nicht dessen Ausstossung, wohl aber dessen Uebersetzung zum betreffenden Werbbezirks-Regimente eingeleitet, und zwar von dem Regimente motivirt, dem General-Inspector vorgeschlagen, und von diesem im geeigneten Wege durch das betreffende Landes-Militär-Commando eingeleitet werden.

§. 91.

Belohnung.

Belohnungen für die Mannschaft der Gensd'armerie haben, so wie in der k. k. Armee dann stattzufinden, wenn ein Individuum in Vollziehung seines Dienstes durch aussergewöhnlich verdienstliche, von wichtigen Folgen begleitete Handlungen sich Anspruch auf öffentliche Anerkennung erworben hat.

Solche Belohnungen bestehen in

a) schriftlichen Belobungs-Zeugnissen seiner Vorgesetzten,

b) in Ertheilung von Militär- und Civil-Verdienst-Medaillen, dann

c) in Beförderungen zu höheren Dienststufen.

Ausserdem hat der Gensd'arme in Folge seiner gewöhnlichen Dienstverrichtungen in gewissen Fällen, Geld-Prämien, Taglien etc. etc. zu erhalten.

§. 92.

Taglie und Prämienausmass.

Die Taglien für die Einbringung von Deserteurs, so wie die Rettungs-Douceurs sind in den Militär-Vorschriften bestimmt. Für die vom Civilstande zur Haft gebrachten und verurtheilten Individuen werden nach Massgabe des Straferkenntnisses die Taglien bemessen, wie folgt:

Bei einem Arrest, oder Kerkerstrafe von weniger als 1 Jahr . . .	4 fl.
„ 1 bis 3 Jahren . . .	8 „
„ 3 bis 10 Jahren . . .	16 „
„ 10 bis 15 Jahren . . .	25 „
über 15 Jahre	30 „
Bei der Todesstrafe	60 „

Diese Taglien werden sogleich nach erfolgter Kundmachung des Urtheiles ausbezahlt. Es ist jedoch der Anspruch auf diese Taglien dadurch bedingt, dass die Arretirung ohne besonderen Befehl hiezu, und aus eigenem Eifer geschehen muss, den einzigen Fall ausgenommen, wenn der gesuchte und flüchtige Verbrecher binnen 24 Stunden nach Erlass des Arretirungsbefehles eingebracht worden wäre.

Taglie także i za osoby z więzienia i domów kary już po osądzeniu uszłe pod warunkami właśnie namienionemi wypłacane, i podług lat wymierzane być mają, które zbiegły inkwizyt jeszcze wysiedzieć miał.

Rozdział X.

Uniformowanie, uzbrojenie i remontowanie.

§. 93.

Adjustowanie.

Postanowienia, względem uniformowania i uzbrojenia żandarmeryi zawiera oddzielny względem adjustowania przepis.

§. 94.

Remontowanie.

Remontowanie żandarmeryi dzieje się częścią zakupem z wolnej ręki, częścią liwerunkami, częścią dostawieniem zdolnych koni ze stanu c. k. pułków konnicy.

Rozdział XI.

Przeznaczenie żandarmeryi we wojnie.

§. 95.

Przeznaczenie we wojnie.

Co do służb, jakie żandarmerya we wojnie pełnić winna, i co do należytości tedy wstępujących dotyczące przepisy później ustanowione będą.

Wiedeń dnia 18. Stycznia 1850.

Gyulai m. p. **Bach** m. p.

Auch für die aus den Kerkern und Strafhäusern als bereits verurtheilte Verbrecher entflohenen Individuen werden unter den ersterwähnten Bedingungen die Taglien bezahlt, und nach den Jahren bemessen, welche der entsprungene Inquisit noch abzusitzen hatte.

X. Capitel.

Uniformirung, Bewaffnung und Remontirung.

§. 93.

Adjustirung.

Die Bestimmungen über die Uniformirung und Bewaffnung der Gensd'armerie enthält die abgesonderte Adjustirungs-Vorschrift.

§. 94.

Remontirung.

Die Remontirung der Gensd'armerie geschieht theils durch Handeinkauf, theils durch Lieferung, theils durch Abgabe tauglicher Pferde aus dem Stande der k. k. Cavallerie-Regimenter.

XI. Capitel.

Bestimmung der Gensd'armerie im Kriege.

§. 95.

Bestimmung im Kriege.

Hinsichtlich der Dienste, welche die Gensd'armerie im Kriege zu leisten hat, und der dann eintretenden Gebühren werden die Normen nachträglich festgesetzt.

Wien den 18. Jänner 1850.

Gyulai m. p. **Bach** m. p.